

NFT

Norsk Filatelistisk Tidsskrift, utgitt av Norsk Filatelistforbund
Nummer 3, 2007 : årgang 66

Makrellen er kommet! | De norske Beijing-kupongene forklares i detalj
H7-arkivet frem fra glemselen | Speiding på frimerker – årets *EUROPA*-motiv
Rapport fra Lister 07 | Gjør klar for nasjonal utstilling i november: Filos 2007
Hjemstedssamling – mye detektivarbeid er nødvendig | Auksjonsrapport
Priskatalog for maskinstempler | Søknadsskjema til Norwex-fondet

Innleveringer til høstens auksjon i november er i full gang!

Bli med som innleverer du også!

F.C. MOLDENHAUER AS **BERGENS FRIMERKEFORRETNING**

Postboks 258 Sentrum - NO-5804 Bergen - Telefon: +47 55 31 44 20 Fax: +47 32 63 55

i samarbeid med

Frimerkehuset AS - Østre Skostredet 2 - NO-5017 Bergen

Ta gjerne kontakt med vår representant i Oslo :
Stein Kristiansen Frimerker, Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo. Telefon: 22 41 01 30

Inn i media med oss!

Norsk Filatelistisk Tidsskrift
Medlemsblad for Norsk Filatelistforbund

Årgang 66

Ansvarlig redaktør
Marius Brinch Gabrielsen

Redaksjonens postadresse
Norsk Filatelistisk Tidsskrift (NFT)
PL 130
FI-00521 HELSINKI
FINLAND

GSM +358 40 870 8937
nft@filatelist.no
www.filatelist.no/nft
epost med vedlegg bes helst sendt
red@nftonline.net

Annonseansvarlig, Marius Gabrielsen

Opplag	5500
Frekvens	8/år
Direkteabonnement 2005/NOK	
Norge	350,00
Europa	400,00
Oversjø	450,00
Bank NO	6034 05 43885
Bank DK	1199 64 13684
Bank SE	59 12 31-6

ISSN 0332-8848

Innleveringssted har en stund vært
Sarpsborg.

Trykk & papir
NR 1 ARKTRYKK AS, tlf 69 89 83 00
G-Print 90g

Layout, Marius Gabrielsen

Til årets landsmøte, i juni, skulle jeg ønske at klubbene kunne ta opp en sak som helt klart mangler på klubb-nivå: kommunikasjonsansvarlig. Enhver bedrift med respekt for seg selv og sine interesser, har i dag en kommunikasjonsansvarlig – en person som står langt nok unna den daglige drift til å kunne takle vanskelige spørsmål uten å dumme seg ut.

Men oppgaven som kommunikasjonsansvarlig innebærer langt mer enn å by på unnvikende svada, og det er ved slike funksjoner jeg har en sterk følelse av at klubbene har mye mer å ta ut enn hva vi presterer i dag.

Innimellom, i tiden før det skal avholdes en utstilling, har jeg sett glimt av en kommunikasjonsansvalig hos utstillingsarrangører. I dagene etter utstillingen er det verre med den saken. Og resten av året også. Med mindre det deles ut forbundsmedaljer – da kanskje... Eller det er Frimerkets Dag – da kun ifra Mandal (der hun heter Bjørg og er klubbens sekretær).

For resten av året finnes knapt den frimerkeklubb som makter å få inn så mye som to linjer i lokale medier om hobbyen vår, hva klubben holder på med, hvordan andre samlere kan komme i kontakt med dem... og hvordan man kan begynne å samle frimerker.

Geografisk sett stiller Norsk filatelistforbund meget sterkt, men får ikke benyttet den ressurs som klubb-nettverket innebærer godt nok. Til opplysende arbeid må man ha gode kontakter på det lokale plan såvel som i nasjonal sammenheng. Forbundsstyret arbeider jevnt og trutt med den nasjonale gjennomføring, men det lokale initiativ må klubbene selv forestå. Og hvis de ikke gjør det, så slås plenen jevnlig tettover grasrota.

Jeg håper at en klubb til Landsmøtet i år kan foreslå følgende: Hvert klubbstyre utvides med en dedikert kommunikasjonsansvarlig, og NF-styret utvides med tilsvarende funksjon. Den kommunikasjonsansvarlige i klubben har i oppgave jevnlig å pleie kontakt med lokale medier, f.eks hver gang det skal utgis frimerker. Sammen med NFs person (og i tilfeller med nye frimerker, også Posten) forberedes historier som selger hobbyen vår, tilpasset de lokale forhold, for på denne måten å plante spirer til nye frimerkesamlere. I samme slengen håper jeg på bivirkninger som bedre kommunikasjonsflyt klubbene imellom og vis-à-vis forbundets tidsskrift.

Hva synes du?

Marius

FOTBALLSESONGEN HAR STARTET!

Våren er kommet, og dermed også de tilhørende nødvendige gjøremål ute og innomhus. Det kan fort bli harde prioriteringer for å finne tid til frimerkene.

Det er kommet gledelig nytt fra utstillingskomiteen for NORDIA 2008 i Stavanger. Kommunen hadde lovet gratis lokaler, noe som ved nærmere undersøkelser viste seg å medføre kostnader til dekking av gulvene. Etter god jobbing fra komiteen, påtar kommunen seg nå disse kostnadene. Vi gratulerer, og gleder oss til nordisk frimerkefest neste år.

Tradisjonen tro er det igjen tid for kunngjøring av søknadsfristen for årets tildelinger fra NORWEX-fondet. Fondet består av midler fremskaffet ved samlerens innkjøp av særutgaver, og overskudd i forbindelse med de internasjonale frimerkeutstillingene NORWEX 80 og NORWEX 97. Det kan søkes om midler til studier og tiltak som fremmer frimerkesamling som hobby. Det er avkastningen av fondskapitalen som deles ut etterskuddsvis hvert år. Med det lave rentenivå som har vært de siste årene, vil det også i år være begrensede midler til utdeling. Fondsstyret vil også i år få en vanskelig oppgave med fordeling av midlene og ber derfor om godt begrunnede og vel dokumenterte søknader til tiltak og prosjekter, og ikke generelle søknader om støtte til driften.

Til påske ble "Priskatalog over norske maskinstempler med tekst" av Finn Aune og Arne W. Hauge utgitt. Boken distribueres gjennom Skanfil i Haugesund og anmeldes annet sted i bladet. Det er blitt en flott bok, som igjen setter fokus på et spennende samleområde. Det å utgi filatelistisk litteratur er ingen økonomisk gullgrube, da opplagene er små og produksjonskostnadene store. For forfattere av slik litteratur er det forsker og samlergleden, samt anerkjennelsen fra frimerkemiljøet i etterkant, som er drivkreftene. Det er derfor beklagelig at forfatterne i forkant av utgivelsen av denne boken ikke innhentet de nødvendige tillatelser til bruk av tidligere publiserte arbeider, og heller ikke krediterte forfatterne. Frimerkemiljøet her hjemme er så lite at dette burde være unødvendig.

Dagen før avspark i årets eliteserie i fotball kunngjør Posten en samarbeidsavtale med Norsk Toppfotball om utgivelse av egne frimerker for klubbene i de to øverste divisjonene. Denne varianten av personlige frimerker skal selges av Frimerketjenesten og klubbene selv. Motivene kan være kampbilder, logoer eller spillerportretter, og ses på som en spennende måte å markedsføre klubbene. Merkene opplyses å ha samme pris som personlige frimerker, med en returprovisjon til klubbene. For frimerkesamleriet må dette være veldig positivt, hvor frimerker brukes som alternativ til ulike samlekort. Kanskje ser vi her et helt nytt samleområde, hvor ikke de tradisjonelle frimerkesamlerne er dominerende, og med muligheter for at nye sjeler blir grepet av vår hobby.

Petter

Norsk Filatelistforbund
Postboks 875 Sentrum
NO-0104 OSLO

Tlf (+47) 22 20 80 53
Fax (+47) 22 20 80 54

Organisasjonsnummer: 970 168 982

Forbundssekretær:
Peer-Christian Ånensen

Kontoret er betjent tirsdager og
torsdager fra kl. 10 til 14.
Besøksadresse: Casparis gate 9, Oslo

nf@filatelist.no www.filatelist.no

Bank
Norge 6034 05 43885
Danmark 1199 64 13684
Sverige 59 12 31-6

Styre og regionkontakter

Forbundsprezident Petter E Pedersen
tlf 38 16 74 17, GSM +47 909 29 963

Visepresident Olav Håkonsen
tlf 55 18 05 90

Svein Bentsen, tlf 71 25 16 06

Per H Kristensen, tlf 63 97 14 19

Jan Lauridsen, tlf 78 98 74 43

Tønnes Ore, tlf 22 14 45 03

Carl Arthur Tønnessen, tlf 51 49 50 90

Brit Gullvåg, tlf 73 94 15 85

Tore Berg, tlf 22 27 23 72

Erik Lunde, tlf 69 35 22 25

International stamp auctions

ENGERS frimerker

Klundbyvn. 103, N-2836 Biri, Norway. Tel.: 61 18 15 55. Telefax: 61 18 17 37. e-mail: post@engers-frimerker.no

DIN PARTNER VED KJØP OG SALG

Fra samling Danmark utrop 250.000,
tilslag 510.000

6600

3250

30000

Fra saml. Hortenkort utrop 10.000, tilslag 62.000

Fra USA saml.
tilslag 96.000

Fantastiske resultater under vårauksjonen

Interessen var spesielt sterk for store samlinger og partier fra hele verden, et stort antall internasjonale budgivere bidro til det fine resultatet.

Nye objekter søkes til høstens store auksjon 19. og 20. oktober 2007 i Oslo.

10. - 17. juni kjører vi strekningen Stavanger - Oslo.

Øvrige reiser i Norge fastsettes etter seriøse henvendelser.

Tenker De på salg på høstauksjonen? Siste frist for innlevering er 4.8.2007.

Ta kontakt for rådgivning og en god presentasjon av Deres materiale.

Ved store innleveringer hentes det hele personlig hos Dem, og om ønskelig er forskudd uproblematisk.

Detaljert informasjon, prislister, årsprogram, siste auksjonskatalog mm. finner De på vår hjemmeside:

www.engers-frimerker.no

Saboterer NF...?

Forbundsresidentens tilsvaer (NFT2/07 s6) er jo helt i samsvar med det vi alle ønsker, vil jeg tro.

Men en må jo stille seg spørsmålet, er det inspirasjon og PR for hobbyen vår når "hjerdebarna" våre tilsynelatende gang på gang blir bedømt av oppnevnte dommere som på en eller annen måte må ha misforstått sin oppgave? "...man forventer å få en kvalifisert vurdering av samlingen," skriver Petter.

Ja, ikke bare en vurdering. Vi har jo betalt for en bedømming som kan kvalifisere samlingen for videre deltagelse, derfor blir det noe useriøst bare å "tippe" en poengsum altså.

"...siden forventningene og kunnskapen om samlingen som regel er størst hos utstilleren", skriver Petter videre.

Ja, det er kanskje akkurat det som gjør det hele så ekstra frustrerende av og til... Men dommere som føler seg tvunget til å trekke en 20-30-40 poeng i et hvilket som helst eksponat MÅ i det minste kunne begrunne dette i bedømmingsskjemaet på en troverdig og tillitvekkende måte slik at vi utstillere kan kjenne oss igjen. Ellers er jeg redd for at em-rammes klassen lider samme skjebne som Nåleklassen og til en viss grad også Åpen klasse – at den ikke blir den PR for hobbyen vår som den KUNNE ha BLITT!

Så flere konkurranseklasser ser jeg ikke behovet for; ei heller Ingolf Kapelruds vanskeliggjøring er veien å gå etter min erfaring. Nei, heller en forenkling, f.eks et mer kortfattet og konsekvent bedømmingsskjema som kan redusere juryens makt og trang til "synsing". Altså: kunne skille "klinten fra hveten" uten å kneble, eller enda verre "drepe" samlegleden i sin iver!

Eller hva mener andre samlere kan gjøres for å få til en mer stabil og troverdig bedømming?

Einar Måseidvåg

Jeg håper noen av dere andre som reagerer ved jurybedømming også vil komme på banen i NFTs kommentarspalter. Innlegg må være red i hende første uka i mai. Og som et potensielt forslag til Landsmøtet i juni: Hva med å fjerne rammeavgift for en-rammes samlinger på regionale og nasjonale utstillinger – all den tid de anses som god PR for hobbyen vår? Arrangørene kan eventuelt kompenseres av NF eller andre som har interesse av en sterk oppslutning om frimerkesamling.

Red.

Oppsigelse

Min hobby – samling av stemplete norske frimerker – har det siste året gitt meg mange skuffelser:

Jeg får ved vår lokale Post-butikk kun tak i de frimerkene Posten vil ha fram på statistikken over mest etterspurte merker; nemlig selvklebende – og helst med A- eller B-angivelse i stedet for verdiangivelse.

Da jeg skulle kjøpe over 50 frimerker til juleposten ved vårt nærmeste postkontor, på Lena, var det heller ikke da mulig å få tak i annet enn de nevnte selvklebende variantene. Det var med frustrasjon jeg satte på disse glansbildene – ikke minst til de av mine venner jeg vet samler klassiske norske merker – og til de som jeg vet tar vare på merkene slik at jeg selv får de tilbake en gang.

Jeg vil ha meg frabedt at dette kjøpet mitt føyer seg inn i Postens statistikk over hvilke frimerker deres kunder ønsker!! Men det er jo slik Posten selv kan "manipulere" statistikken.

Videre synes jeg NFT etter hvert har inntatt en altfor pro-Posten-holdning – eller i det minste kun en refererende holdning. Dette vises i omtale av nye frimerker; alt omtales like positivt, selv det årlige valentinermerket, utgitt til en "begivenhet"

Posten selv har prøvd å innføre i Norge. Borte er den nøkterne vurderingen jeg mener jeg tidligere fant i tidsskriftet. Nå er årets valentinermerke "en filatelistisk fryd" – i motsetning til "den kjedelige firkantede taggerammen"!

Selvsagt skal redaktøren av tidsskriftet få mene dette, men jeg synes etter hvert at det nesten bare er disse meningene som kommer på trykk.

Jeg innser altså at jeg kanskje er blitt "for gammel" og "konservativ" i min samlerinteresse – når jeg ikke ønsker alle Postens utgivelser velkomne.

På bakgrunn av det nevnte, ønsker jeg ikke lenger å være medlem i NF og motta NFT.

Så for en periode – i det minste – sier jeg opp mitt medlemskap.

Ola Brox

Hei Ola, Filatelister har bestandig klagd på frimerkene de får kjøpt på Posten; det er liksom det som gjør dem til filatelister. For hundre år siden var det alle "fluelortene" og at Haakon-frimerkene så ut som de kom fra Romania. I dag er papirtyper, klistremerker, miniark, PF'er og valentin-utgivelser ekle. Du har aldeles rett i at Posten er helt bak mål når det gjelder distribusjon og salg av frimerker. Man skal ikke dra langt utenlands for å finne sjokkseglere med hele merke-repertoaret på selv de minste landhandleriers postskranke. Imidlertid er dette noe NF jobber iherdig for å få Posten til å innse og gjøre noe konkret med. Men hvis du melder deg ut nå, hva godt vil det føre til? Hvis alle skulle gjøre som deg, ville til slutt ingen tale filatelistenes sak hos Posten.

Da er eggesskallhvit, selvklebende etikett med thermal print-strekkode veldig nær en postkasse i ditt nabolag...

Red.

NORSKE MASKINSTEMPLER MED TEKST

Endelig foreligger den nye katalogen over norske maskinstempler med tekst! Finn Aune og Arne W. Hauge har samlet og systematisert alle kjente opplysninger om stemplene i perioden 1904 – 2004. Resultatet har blitt et fantastisk oppslagsverk, som attpåtil inneholder priser på samtlige stempelavtrykk. Oslo-stemplene er spesielt grundig behandlet. Både hjemstedssamlere og generelle samlere av maskinstempler har her fått en lenge etterlengtet katalog. Innbundet, 216 sider.

Kr 350,-

Besøk oss på internett:
www.skanfil.no

BESTILLINGSKUPONG

Jeg bestiller:

_____ stk nr. 4085, Norske maskinstempler med tekst, á kr 350,-

Send meg også:

☐ GRATIS prislister frimerker

Portotillegg kr 39,- pr. bestilling.

☐ GRATIS auksjonskatalog

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

Underskrift: (Person fylt 18 år)

Send inn kupongen, eller kontakt oss på:

tlf. 52 70 39 40 - fax 52 70 39 49 - e-post: skanfil@skanfil.no

PORTO

SKANFIL^{AS}
- sentrum for samlere

Postboks 2030

5504 HAUGESUND

MossFil 07

Moss Filatelistklubb ble stiftet 22. november 1932. Vi feirer derfor 75-års jubileum i 2007, og det gjør vi ved å invitere til regional frimerkeutstilling kalt MossFil 07. Utstillingen finner sted i Moss Kunstgalleri i sentrum av Moss i tiden 23.-25 november 2007. Dette lokalet er veldig godt egnet til en slik utstilling, god plass og rikelig belysning, og vil kunne bli en prima ramme rundt de utstilte samlingene. Vi mener at objektene her vil ta seg ut på aller beste måte. Vi inviterer i første rekke medlemmer av klubber i en "utvidet region" samt klubbene i Moss' vennskapsbyer til å delta. Forbundets direkte medlemmer i regionen er velkommen, og hvis det blir plass skal vi klare å ta inn fra andre steder i landet også. Den utvidede regionen omfatter Østfold, Vestfold, Akershus og Oslo.

Mye har skjedd i samfunnet siden 1932, og vi håper at mange samlinger kan formidle denne utviklingen. For å oppmuntre folk til å sette sammen samlinger av ren lyst og nysgjerrighet, har vi satt påmelding så lavt som 200 kroner per samling. Utenfor konkurranse er det også mulig å delta med postkortsamlinger - et virkelig publikumsvennlig tiltak som åpner for mye Moss-

nostalgi. Moss er jo også klassisk lux-stemplet Norges oldemor, så her får vi tro det vil springe i begge retninger av 1932. Og lokal posthistorie har stedets samlere bestandig tatt seg godt av.

Utstillingskomiteen er godt i gang med forberedelsene, men holder fremdeles noen kort tett til brystet. Vær imidlertid sikker på at vi vil fortelle om nyhetene i NFT. Utstillingsreglementet er nå godkjent av UJU, og kan lastes ned fra klubbens hjemmeside under www.filatelist.no. Bulletin og innbydelse vil gå ut til klubber i det aktuelle området i nær fremtid.

Juryen er satt sammen fra det beste regionen har å by på. Den skal ledes av Per M Kindem fra Halden. Han har med seg Axel Bromander fra Fredrikstad, Bjørn Bråthen fra Halden, Jan Kr Isaksen, Fredrikstad, og Tom Herman Lie, også han Fredrikstad.

Påmeldingsfristen er satt til 15. august, men hvorfor nøle? Allerede nå er påmeldingsskjema tilgjengelig på Internett.

Utstillingens postadresse er MossFil 07, v/Stefan Neumayer, Svarttrostvn. 34, 1529 Moss. Stefan kan også kontaktes på epost stefanne@frisurf.no.

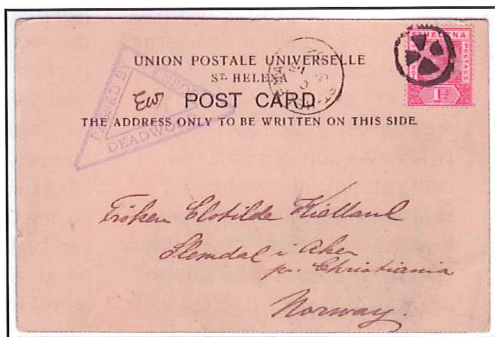
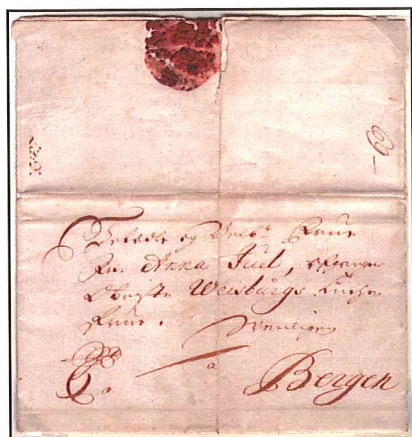
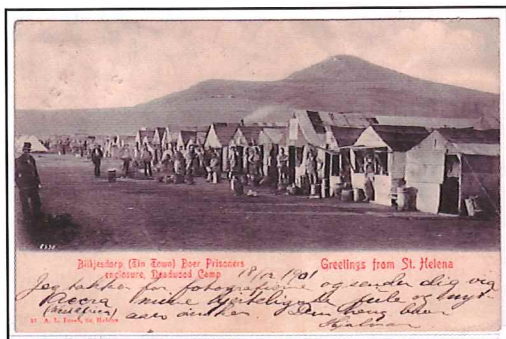
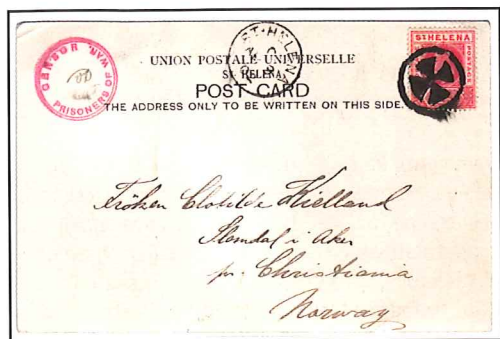
Philatelie-reise med M/S Kronprins Harald

Med ujevne mellomrom har Frimerketjenesten og Kieler Philatelisten-Verein lagt fra kai med Color Lines Kiel-ferger for uhøytidelig frimerketreff over Kattegat. Kiel-klubben er en ivrig forsamling med drøyt et par hundre medlemmer som sjelden lar anledningen gå fra seg til å stille opp med særstempel. Klubben har et meget godt samarbeid med de lokale myndigheter, og er tungt involvert i den årlige Kieler Woche.

I år går det rykter om at blant andre Øyvind Refsnes skal holde foredrag om bord, på tysk, og etter hva NFT forstår kommer en god del samlere fra Oslo til å innfinne seg på båten (rent tilfeldigvis). Ifølge Postens særstempel går turen fra Kiel 27. april med retur fra Oslo 28. april. Det kan jo være noe å tenke på hvis du allikevel har planlagt å ta en båtturn på denne tiden av året? Avgang klokken 14:00 fra begge havner.

Særstempelet kan du også bestille før 29/4 fra: Posten Norge AS, Frimerketjenesten, PB 9350, NO-0135 OSLO.

NORSTAMPS

På vår store, provisjonsfrie
auksjon 7.-11. mai selger vi bl.a.
flere unike kort sendt fra en
norsk krigsfange på St. Helena
1901-02.

**Alle objektene med bilde
og utrop fra 10,- til 30.000,-**

Mange auksjoner frimerker/brev/postkort/mynter hver uke
Besøk www.norstamps.com

FILOS 2007

Ja, da var Oslo filatelistklubb i gang med ny utstilling igjen. Nasjonal, til og med! Etter litt om og men, bød det seg en anledning til å arrangere en begrenset nasjonal frimerkeutstilling på Lillestrøm i november. På samme vis som i 2005 skal den inngå som en del av den store hjem- og fritidsmessen i hallene hos Norges Varemesse.

Av rent praktiske hensyn, med tanke på kvalifisering til Nordia 2008, blir dette en viktig utstilling for mange som ennå ikke har vippet over kvalifiseringskravet til deltakelse på nordisk utstilling. Så selv om det står, med store bokstaver, "begrenset", kan du teoretisk sett argumentere deg inn i enhver utstillingsklasse.

Med begrenset antall klasser, mener man nemlig for Filos 07 å begrense bruken av rammeplater til følgende: Tradisjonell filateli (alle land), Motiv, Åpen klasse, Ungdom og litteratur. Denne reduksjonen er rett og slett nødvendig for at utstillingen skal passe inn på den grunnflaten som er tilgjengelig.

I tillegg til de ovennevnte kan et begrenset antall kvalifiserte eksponater delta i klassene for helsaker, luftpost, posthistorie og stempelmerker. Men for disse klassene gjelder følgende begrensning: *Det godtas bare eksponater som ønskes kvalifisert til nordisk utstilling, dvs. eksponater som omfatter fra fem til åtte rammer, og som ikke tidligere har oppnådd Stor Sølvmedalje eller bedre ved nasjonal utstilling.* Eksponater i disse klassene bør i tillegg ha oppnådd minst Stor Sølv på regional utstilling eller Sølv på nasjonal utstilling for å komme i betraktning under den utvidede kvoten.

Det hele er berammet til dagene 23.-25. november 2007, og skarpøye lesere vil oppdage at dette er samme helgen som MossFil 07 skal avholdes. Auda, det var en ergelig kræsj, men med tanke på det reduserte antall utstillingsklasser, håper man at mange vil prioritere Moss istedenfor.

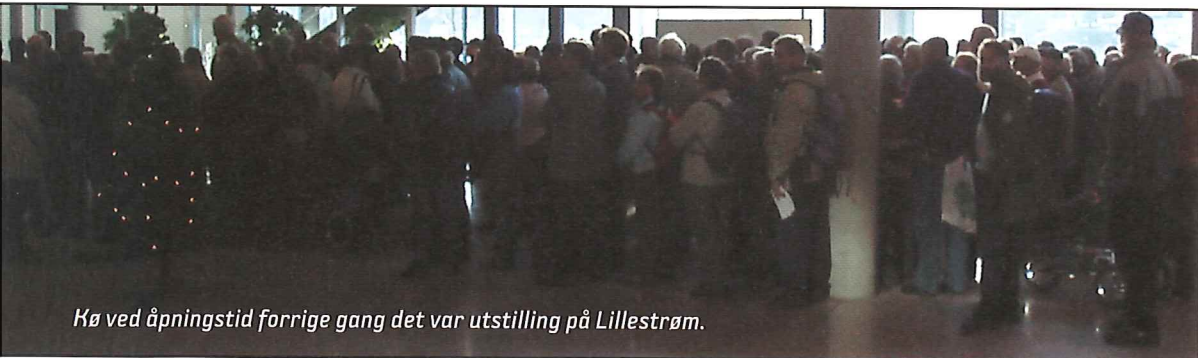
På forespørsel til OFK om det også denne gang vil bli

utdelt "korpsmedaljer" på Lillestrøm, får NFT til svar at det her vil være snakk om Filos-medaljer. Disse er visstnok mer forseggjorte enn skandalepolettene fra OSLO2005.

Etter det jeg har fått lurt ut av informasjon, jobbes det for å tilrettelegge for mange frimerkehandlere på området, samt at Posten kommer til å stille mannssterke. Hvis det mobile PF-produksjonsanlegget i tillegg klarer å få med seg kjendiser, (se denne utgavens Frimerkenytt) kan det bli et heftig arrangement.

Foreløpig påmeldingsfrist er 20. juni, og rammegebyret er 200 kroner. Ditto per litteratureksponat. Annen vital informasjon er tilgjengelig i spesialreglementet. Disse skjemaene kan du finne frem til via www.filatelist.no som vanlig.

I juryen vil man finne Line Fomenko, Bjørn Myhre, Erik Olafsen, Wilfred Wasenden og Arne Thune-Larsen under ledelse av Tønnes Ore.

Kø ved åpningstid forrige gang det var utstilling på Lillestrøm.

(NFT)

Lister 07

– fra plan til gjennomføring

Farsund Filatelist-Forening er ikke ukjent med å arrangere regionale utstillinger. Vi har hatt "Liserutstillinger" i 1987, 1992 og 1997. Alle kan vel karakteriseres som vellykkede.

Tanken om en ny Lister-utstilling ble lansert foran et klubbmøte for godt og vel et år siden. Gunnar Loshamn og undertegnede pratet om at ti år siden forrige utstilling var nok, og at nå burde vi forsøke oss på en ny "Lister".

Saken ble tatt opp med styret som sluttet seg tanken om å dra i gang et nytt arrangement. Gunnar og jeg fikk klarsignal til å arbeide videre med planene.

En tid utgjorde vi et arbeidsutvalg, men etter hvert ble

Plakater ble klistret opp i nærmiljøet, og lokalavis dukket opp på utstillingen. Takket være stor oppslutning av frivillige hjelpere gikk det relativt knirkefritt å avvikle Lister 07. Man kan aldri få nok hjelpere til en regional frimerkeutstilling, og godt planlagt er halvt gjennomført.

Oversiktsbilde med de utstilte samlingene vitner om mange besøkende. Lysforholdene var også gode. Merk at det ble benyttet gamle Nordia-rammer med plass til 15 A4-ark – et skikkelig sørlandsfenomen. 11 Vermeil, 7 stort sølv, 2 sølv, 5 sølv-bronse og 3 bronsemedaljer ble delt ut i tillegg til fem ærespriser. Mye nytt og flott var å skue.

utstillingskomiteen etablert. I klubben har vi mange som har deltatt i utstillingsarrangementer tidligere, og snart var Torleif Vatland og Terje Skjoldal på plass i komiteen. Vi fikk også med oss Magne Gabrielsen og Einar Engstad, og med dem om bord var komiteen satt.

Før dette hadde arbeidsutvalget gjort diverse forberedende arbeid. Et enkelt budsjett var satt opp, søknad til Forbundet om utstilling og forslag til reglement og jury, søknad om støtte (Norwexfondet) ble også sendt, slik at grunnarbeidet eksternt ble utført vår/høst 2006.

På klubbmøtene forsøkte vi iherdig å skape blest rundt utstillingen. Ikke minst var vi opptatt av at medlemmene våre skulle stille ut på hjemmebane.

Med dato for utstillingen fastsatt (til 24. og 25. mars 2007), måtte vi vurdere ulike alternativer for lokaler. Valget falt på Kirketorget i Farsund. Her fant vi ut at det var plass til ca 90 rammer. Stedets beliggenhet sentralt, så å si midt i byen, var viktig, og et lyst og svært trivelig lokale avgjørende. Og ikke minst: heller ingen upris i leie for disse to dagene.

Komiteen startet arbeidet utpå høstparten. Det var mye å ta stilling til: Rammer,

vaktlister, mottak av samlinger, kaffe, åpningstider, montering, innbydelser til naboklubber, salgsartikler, handleere, PR for utstillingen, katalog og annet forefallende.

Vi grep fatt i oppgavene fra én kant, og gjennom møter senhøstes og tidlig vinter fikk vi orden på det meste. PR-skriv og innbydelser ble sendt til klubbene i regionen, og til NFT. Vaktlister og lister for hjelpere til opprigging og demontering av rammer pluss montering av samlinger ble satt opp. Ingen som ble spurt blant klubbmedlemmene sa nei til å være med. Det er en flott innstilling!

Hva så med salgsartikler? Vi hadde tidligere hatt fokus på Lista fyr. Hva med å bruke dette temaet igjen? Lokalhefte – var det noe å satse på? Hva med "personlig frimerke" med motiv av Lista fyr? Egen konvolutt?

Skal vi ha eget stempel? Det koster, og vi må holde kostnadene nede. Men hva med stempelet som blir brukt ved Lista fyr i dag? Det er et stativatostempel i stål med motiv; kanskje det ville ha godt av en bytur? Som tenkt, så gjort. Det gjelder å tenke kreativt innenfor kostnadsrammene, og utnytte maksimalt de ressurser man kan allokere når en regional utstilling skal gå av stabelen.

Etter at det hadde vært tema på flere møter, landet vi på lokalhefte med motiv fra Lista fyr på forsiden og kr 6,50 Kong Harald som "innmat". 2 personlige frimerker – et med de tre fyr som på slutten av 1800 tallet var på Lista, og et med Lista fyr i dag (likt hefteomslaget). Stativatostempelet fikk vi låne, tjo-hei, og Farsund postkontor var svært positive til lokalhefte, og satte oss i forbindelse med Posten Norge og hjelp til utforming/layout av hefteomslaget.

Egen konvolutt med motiv av de tre fyra ville gjøre det hele komplett.

Ny ungdomsrekord innom regional utstilling. At de sitter på kjøkkenet spiller ingen rolle.

Skanfil ville delta som sponsor, begge de innbudte handlerne ville komme, og det meste så bra ut.

Påmeldingene strømmet inn, for det var mange som merket seg omtalen i NFT. Og da påmeldingsfristen utløp hadde vi et luksusproblem: Det var for mange som ville delta! Noen fikk redusert antall rammer, og noen måtte vi beklageligvis si nei til, men til slutt var dette også på plass.

Informasjon til de påmeldte ble sendt ut, og vi jobbet videre med ulike praktiske ting, som salgsartikler, minnegjenstander (istedenfor medaljer), diplomer, overnatting for juryen osv.

De siste brikkene falt etter hvert på plass, og i dagene før åpningen var det hektisk med gjennomgang av rammene, og de ble gjort klart til en siste innsats.

Om ettermiddagen fredag den 23. mars startet arbeidet med lokalet. Rammene ble kjørt på plass,

Det var mange flotte samlinger å se på under Lister 07. Merk at pomes frites'en er rifla på samme måte som selvklebende hefte-frimerker. Post-it lapp kunngjør premien. Juryen ble ledet av Johan M Gulbrandsen som hadde Helge Rune Grastveit, Odd Arve Kvinnesland og Terje Skjoldal med på laget.

rigget, og fra kl 17 var montering av samlingene godt i gang. Ved åttetiden om kvelden var jobben unnagjort, og alt var klart til åpningen lørdag formiddag.

Og som vanlig når vi har frimerkeutstilling: Mye folk, både frimerkesamlere og andre interesserte, kom. Våre produkter med lokal tilknytting var svært populære, og kassereren gned seg i hendene.

Tilreisende frimerkesamlere fra andre klubber dukket opp, og det var god stemning. Juryarbeidet gikk greit, og like før stengetid lørdag var dette i boks. Juryformann Johan M Gulbrandsen ledet oss igjennom arbeidet og samtalene på en ypperlig måte.

Søndag klokka 12 ble det åpnet for utstillingens siste dag. Like etter åpningen ankom et sangkor. De skulle delta på gudstjenesten, men akk: ikke i Farsund kirke men i Vanse kirke, cirka to mil fra Farsund. De fikk to overraskelser: først at det ikke var i Farsund de skulle synge, men også at klokken var stilt en time fram, slik at de uansett var en time for sent ute. Gutta i inngangs-standen til klubben hadde stor medfølelse med dem! Foruten koret var det bra besøk

Et funn til samlingen er bestandig hyggelig!

søndagen, men det var tilreisende samlere som utgjorde flertallet. At det var et strålende vårvær gjorde nok sitt til at de lokale valgte turgåing framfor frimerkeutstilling. Men totalt sett hadde vi noen hundre besøkende.

Premieutdeling: Noen ble svært glade og andre litt skuffet. Slik er det. Kl 17.00 var det slutt. En ivrig gjeng monterte ned samlinger og rammer. Kl 19.30 var alt ryddet på plass, og vel blåst for "Lister 07".

Kunne vi ha gjort noe annerledes? Vi hadde god omtale i lokalavis, men vi kunne nok gjort mer ut av PR i

forkant av utstillingen.

På grunn av liten plass var det kun frimerkeutstilling i lokalet, og ikke deltakelse fra andre hobbyforeninger som kunne ha "løftet" arrangementet.

Kanskje skulle vi ha laget en katalog, og hatt en offisiell fest med premieutdeling på lørdags-kvelden?

Nådde vi målet vårt med utstillingen som var mangfold og samlerglede? Det får andre bedømme. Personlig mener jeg at vi gjennom utstillingen fikk vist at frimerkesamling er en flott hobby for alle.

At mer enn 60 prosent av klubbens medlemmer deltok i arbeidet med utstillingen er heller ikke noe minus! At vi også får et overskudd som kan brukes for å styrke klubb-aktiviteter er en ikke uvesentlig ting. Skryt under og etter utstillingen av arrangementet gjør også godt.

Og at det var moro fra første planleggingsdag til alt var avsluttet er også noe å ta med seg.

En oppfordring til andre klubber: Lag en utstilling dere også! Hektisk er det, men du verden så moro! Jeg tror ikke det blir ti år til vi forsøker oss igjen! Takk til alle dere som gjorde at "Lister 07" ble en fin utstilling!

Odd Arve Kvinnesland

Med to frimerkebutikker på plass var limiten nådd. Solås fra Sørlandets Frimerke og Myntsenter virker fornøyd, og hos Norstamps fra Stavanger er det full trøkk.

NORWEX®-FONDET

Søknader om tildeling

NORWEX®-FONDET består av midler skaffet til veie ved frimerkesamleres innkjøp av de av Posten Norge AS utgitte særutgaver i forbindelse med den internasjonale frimerkeutstilling NORWEX® 80, og av overskuddsmidler fra avholdelsen av den internasjonale frimerkeutstilling NORWEX® 97, som i sin helhet ble finansiert av Posten Norge AS. Beslutningen om å opprette fondet ble fattet på Norsk Filatelistforbunds landsmøte i Stavanger 13. juni 1981, etter forslag fra NORWEX®-utstillingens eksekutivkomite. Fondet bestyres av et fondsstyre med fem medlemmer, hvorav to er oppnevnt Posten Norge AS og tre er oppnevnt av Norsk Filatelistforbund.

Formålet med fondet er:

- ▣ å fremme frimerkesamling som hobby og meningsfylt fritidsaktivitet
- ▣ å fremme studiet av Norges frimerkeutgaver, poststempler og andre filatelistika, samt Norges posthistorie.

Avkastningen av fondet skal hvert år deles ut til formål som definert ovenfor.

Midlene skal deles ut etter søknad, men kan også deles ut etter innstilling fra fondsstyret.

Følgende kan søke tildeling fra Fondet:

- [A] Frimerkeklubb eller forening tilsluttet Norsk Filatelistforbund.
- [B] Frimerkeklubber, foreninger og grupper utenfor Forbundet.
- [C] Enkeltpersoner og grupper som driver studier og arbeider, som etter Fondsstyrets vurdering er til gagn for norsk filateli og posthistorie, eller for frimerkesamling som hobby og meningsfylt fritidsaktivitet.

Søkere som driver ervervsmessig virksomhet med frimerker, faller utenfor rammen av fondets intensjoner.

Det samme gjelder søknader vedrørende ervervelse av frimerkemateriale eller utbygging av samlinger.

Søknad skal skrives på eget søknadsskjema, som finnes på baksiden, eller fås tilsendt ved henvendelse til fondets sekretariat. Skjemaet finnes også på Forbundets hjemmesider: www.filatelist.no

Alle søknader skal være begrunnet, og søkeren må oppgi størrelsen på det beløp det søkes om. For søknader som angår klubber eller gruppers drift, skal det vedlegges regnskap for siste driftsår. For søknader vedrørende utstillinger, publikasjoner, studiearbeider eller tilsvarende, skal det vedlegges budsjett.

Søknadsfrist 31. mai 2007.

Tildelingene fra fondet vil skje i tilknytning til frimerkeutgivelsen i september 2007.

Tildelingene vil bli offentliggjort i NFT umiddelbart etterpå.

Søknader sendes til:

NORWEX®-FONDET's sekretariat, v/Petter E. Pedersen, Postboks 1125, 4683 SØGNE.

Alle søkere vil få skriftlig bekreftelse på at søknaden er mottatt.

Søknad om tilskudd fra **NORWEX®-FONDET**

NB! Les rettledningen på den andre siden nøye.

Søknadsfrist: 31. mai 2007

Søknaden sendes til:

Norwex®-fondets sekretariat, v/Petter E. Pedersen

Postboks 1125, 4683 SØGNE

Søker-navn / klubb:

Adresse:

Postnummer:

Poststed:

Søknadsbeløp kroner:

Kontonummer for overføring av eventuelt tilskudd (11 siffer):

Formål det søkes tilskudd til (arrangement, utstilling, kurs etc):

Begrunnelse og beskrivelse av formålet med søknaden (legges evt ved på eget ark):

Vedlegg til søknaden, angi hva (f.eks. klubbregnskap, budsjett e.lign.):

Dato:

Underskrift:

Vennligst ikke skriv i dette feltet. (Reservert fondets sekretariat).

Wien til norske utstillere

Wien er en flott by, og fra 18. til 21. september 2008 arrangerer FEPA en utstilling her i Austria Center. Wien ligger heller ikke så langt unna Norge, så en høsttur med bil, eller en langweekend, kan absolutt anbefales. Utstillingen er åpen for alle som har minst en vermeil på nasjonalt nivå, eller har deltatt på FIP-utstillinger tidligere.

Det er tillatt å melde på to eksponater pr. utstillers.

Jeg har fått gleden av å være kommisjonær for denne utstillingen, og alle klasser er med i konkurransen, inklusiv åpen klasse og en-rammes, så her er mulighetene mange.

Det er viktig å gjøre oppmerksom på at her er det kun 12 ark pr. ramme, slik at deltakelsen kan være enten 7 rammer som tilsvarer 84 ark (mot 80 i 16 ark pr. ramme),

eller 11 rammer for eksponater som har oppnådd minst stor vermeil på internasjonale utstillinger – tilsvarende 132 ark (vanligvis 128 ark og 8 rammer).

Rammeavgift ligger på 140 Euro for 7 rammer og €220 for 11 rammer, slik at prisnivået ligger godt under det som legges til grunn innen FIP-utstillinger.

Hvis noen føler seg fristet til deltakelse, er det bare å henvende seg til undertegnede som sitter på en del påmeldingsskjemaer og bulletiner.

Fristen for påmelding er et stykke fram i tid: Jeg må ha påmeldinger rundt begynnelsen av oktober i år, men alle utstillere som sender inn påmelding vil få god orientering. Kontaktmuligheter til meg finnes som post: Ivar Sundsbø, Tyslev-

croken 9 B,
1163 Oslo
e-post:
Iv-Su
@online.no
eller
telefon:
22 29
07 43
privat,
22 35 79 43 jobb,
415 45 304 på mobil.

*Hører svært gjerne fra dere.
Hilsen Ivar S.*

**Husk å melde
adresseforandring til NFT!
Send epost til nf@filatelist.no
eller med post: Norsk
Filatelistforbund, PB 875
Sentrum, 0104 OSLO.**

DET STORE POSTKORTMARKEDET 2007 ARRANGERES

**I MARKER IDRETTSHALL I ØRJE
(VED E18 – BARE 6 KM FRA GRENSEN)**

**LØRDAG 30. JUNI
FRA KL. 11.00 TIL KL. 17.00**

**NORGES STØRSTE MARKED
MED OVER TRETTI HANDLERE FRA
NORGE, SVERIGE OG DANMARK.
POSTKORT/VYKORT FOR ENHVER SAMLER.**

**INFORMASJON: TLF. (0047) 90 15 57 45, 90 87 12 72, 92 09 69 06
ARRANGØR: FORENINGEN NORSKE POSTKORTSAMLERE
POSTBOKS 5092 MAJORSTUA, 0301 OSLO**

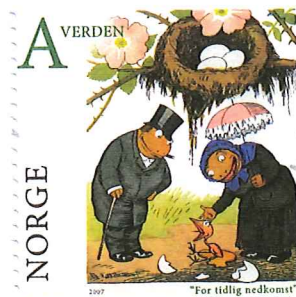
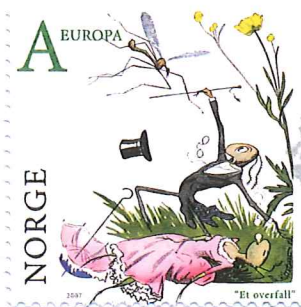
27. april braker det løs med flere nye norske merker. Og glem alt du har lest om små opplag i årene som har gått. Med innføringen av valørløse frimerker for alle de tre portosonene, rulles det på nytt ut store opplag. Theodor Kittelsen, en gjenganger på frimerker, har man endelig sett seg lei på i Posten – i alle fall hva motiv gjelder.

Borte vekk er Kittelsens death-metal inspirerende drauger, troll og musespiste lik, og inn i varmen kommer hans satiriske illustrasjoner. Tegningene "Et overfall" og "For tidlig nedkomst" skjuler mer enn ett budskap, og er hentet fra serien "Har dyrene sjæl?".

En annen vittighet skjuler seg også i frimerkene, idet verdien "A Europa" med denne utgivelsen ganske sikkert vil volde rabalder blant samlere av Europa CEPT-merker, især utenlands. Det første merket med slik angivelse, fra rallyserien, var ikke så påtakelig som Kittelsen-motivet. Og det blir flere med "A Europa" i april, så forvirringen kommer nok til å være fullkommen etter hvert. Jeg tviler på om Posten Frimerketjenesten har gjort regning med dette, men jeg tipper at disse par-tre første merkeutgivelsene vil bli innlemmet i Europa CEPT-samlinger som kuriosas. Bare vent, så får du se.

Opplaget er satt til 1 million av hvert merke. Både A Europa og A Verden er satt sammen av kunstneren Madeleine Mortensen. Jubileet gjelder

150 år siden Kittelsens fødsel – nokså spinkelt grunnlag for en frimerkeutgivelse, med andre ord, men vi har da sett verre.

er blitt by, er det vanskelig å fjerne statusen igjen. Selv om Norske Skog la ned Union, er det mye tungindustri igjen i området. Her sto arbeiderforeningene sterkt for hundre års tid siden, og frimerket

kunne like gjerne ha symbolisert dette. Men 200 år for en by blir nok enklere å få på frimerke, ja. Valøren er "A INNLAND", og takket være tekstens plassering, får man et visst inntrykk av at INNLAND henleder til byens plassering. Dernest løper fantasien min løpsk, så det er godt å kunne støtte seg til Postens info-ark som forteller at vi til venstre ser byvåpenet med pors-planten og en (kvikk)sølvaktig elv med et anker i den andre halvdelen. På elva skimtes barken "Dionne" og huset er tollboden – som garantert har rummet mye posthistorie, bare man går dypt nok i materien. Flakongen

Samme dag får også Porsgrunn sitt jubileums-frimerke. 200 år har gått siden bystatus ble innrømmet, og når man først

til høyre er fra Porsgrunds Porselænsfabrik, og skal ha inneholdt parfyme. Ventelig er den grønne tapeten i bakgrunnen funnet på et Porsgrunn-kjøkken satt opp på 1970-tallet. Hvem kan frimerkekunstner Sverre Morken ha vært på besøk hos?

1 mill er opplaget på dette merket også, valørløst som det er.

Siden været i store deler av foråret har vært så turistaktig flott, har Posten fremskyndet årets turist-utgivelse til slutten av april. Hele seks motiver får plass i tre z-brett-hefter. Valørene er "A innland", "A Europa" og "A Verden". Omregnet i kroner er dette 7, 9 og 11. Hele halvannen million z-hefter trykkes av A-valøren. Dette

tilsvarer 7,5 millioner av hvert motiv. Av de øvrige merkene kommer det 2,5 millioner av hvert. Kanon-

opplag, kan du trygt si. Men hvordan kommer det til å gå med nettoen? Riktignok spås Norge å bli en populær turistdestinasjon med global oppvarming og hetebølger i resten av Europa, men kan vi ha slike kjempebehov for frimerkefrankert post all den tid turister sender MMS eller mailer over et bilde til sine venner og bekjente? Bare tiden vil vise.

Madeleine Mortensen har stått for disse frimerkene også, med

NK nummer fra 1645 til 1650. Fotografiene kommer ventelig fra forskjellige kilder, og er uten tvil klarere i sine gjengivelser enn de scans

NFT har fått oversendt per epost. Motivene er fortløpende: Skydiving av

Trio Ludens over Voss ifm Ekstremsportveko,

Rallarvegen ved Finse (dere som kan geografi fra

luften får si ifra hvis Finse også er med i horistonten på Voss-merket), Gammel

bebyggelse på Røros, Brua i Gamlebyen i Fredrikstad, Loshuset

i Portør (i Kragerø-traktene, og velkjent postkortmotiv

– med mulighet for hjemmelagde maxi-kort, altså), og til slutt fra havna i Reine i Lofoten.

Ingen badestrender eller speedbåter i år heller.

Marint liv får vi i form av makrell

i år, 2. mai. Jeg kunne ikke dy meg, men måtte skrive "makrellen er kommet" på forsiden av dette NFT.

Det er enhver

redaktør s drøm å få brukt denne frasen (i hvert fall hvis

man har røtter til Sørlandet). Stor takk til Posten Norge Frimerketjenesten som gjorde drømmen til virkelighet. Som takk skal jeg lage personlig frimerke med motiv av

makrellboks i god tid før utgivelsen for på den måten å kunne fabrikere et dobbelt FDC med før-og-etter-

bilder. Makrell-frimerket later til å bli riktig så lekkert, og er designet av Enzo Finger.

Med valøren

11 kroner er

etterspørselen ventet å

bli størst fra 50 grams innlands A og 20 grams Verden A. Fem stykker

dekker dog

innlands A inntil

kiloen, 55 kroner (ca kilopris for makrell i byens finere strøk, eller hva?) Dette bør det kunne bli

pene utstillingsobjekter

av. Fyll en liten boblekonvolutt med blysskkerog send av gårde.

I likhet

med alle

utgivelsene

i slutten

av april og

begynnelsen

av mai, er

merkene fremstilt ved Royal Joh.

Enschedé i

Nederland.

serien Marint liv, selvklebende.

Årets arkitektur-jubileer omfatter Vår Frue kirke i Tondheim og Vardøhus festning. Det markeres hhv 800 og 700 år siden byggverkene ble reist. Begge favner om mye Norgeshistorie, og siden motivet historiske bygninger kan benyttes i mange filatelistiske sammenhenger, blir det nok en populær utgave... med unntak av valørene. 23 kroner for Vardøhus-merket er nok til å dekke innenlands A prioritet opptil 350 gram.

Sørgelig dyrt for den som samler fireblokker; pytt pytt. Motivet ble offentliggjort like etter Påske, og som man ser er Vardøhus ikke et hus i ordets vanlige forstand. Førsteopplaget blir på ikke mindre enn 2,5 millioner. Brevsendinger bikker fort over 100-grams grensa, og nettopp denne valøren synes postkontorene å være godt forsynt

med, så merkene blir faktisk brukt.

14-kroner'n med Vår Frue kirke, dekker frimerkefrankert post innenlands 85 prosent over natten inntil 100 gram. Såpass tidlig

Dette merket er produsert i dypttrykk – skulle bare mangle, siden det dreier seg om ramsalt hav og makrellen lever ned til 250

meters dyp.

Leveres i ruller à 100 og er, som de andre i

etter en portoendring som dette, kan vi forvente et heftig opplag av dette merket også: 2 mill er bestilt. Utgivelsesdagen er 11. mai, merkene er trykt i kombinasjonen ståltrykk/offset, og Arild Yttri er grafisk ansvarlig. Spesielt på dette motivet kan man legge merke til hvordan himmelen er "lagt på", eller offset-blå, – en teknikk som dagens eiendomsmeglere benytter i utforming av prospekter og salgsannonser. Hvem sier at

frimerkene
ikke følger med i tiden?

Et annet sted i NFT får dere stifte bedre kjennskap med speiderbevegelsen og dens historie på frimerker. 11. mai får vi en ny speider-utgave i Norge, med valørene 9 og 11 kroner.

Grunnet spekulasjon i Europa-merker er det noe omstridt å utgi valørløse, siden flere hundre tusen ubrukte merker blir stuert vekk og kan teoretisk veksles inn etter gjeldende portosats, så denne gang får vi tall trykt på merkene. (Dessuten ville det ha stått A Europa Europa på det ene; nokså klønete, kanskje). 9-kronersmerket er, som du kan lese i speider-artikkelen, fullt av symbolikk, foruten gravyre med kjernesunn norsk ungdom. 11-kroneren viser som hovedmotiv utsnitt fra

9. april i år ble norske gressmatter invadert av driblende menn da årets seriefotball ble sparket i gang. Samtidig kom nyheten om

at Posten og Norsk Toppfotball har gått sammen om å promotere klubbene med personlige frimerker i et prosjekt som lover en

viss kickback til fotballklubbene kanalisert gjennom interesse-organisasjonen. I første omgang skal det dreie seg om lag i eliteserien og førstedivisjon, hvorav Bodø/Glimt, Fredrikstad og Rosenborg allerede har blitt med på laget. Motivene vil variere, antakelig også underveis i sesongen, og kan dreie seg om spiller-bilder, lagbilder, mål, pokaler, tabellplassering, lagenes logo eller annet passende. Hva så med dommere? Kommer de med, eller blir de erstattet av kua? Siden interesseforeningen Norsk Toppfotball (tidligere Serieforeningen) blant annet

andre ord har vi en kindereggutgivelse (med tre ting på én gang): speiding, Europa CEPT og Mörck – en gravør som snart spesialsamles på linje med Slania. Merkene er farge- og formmessig vennlige for å samle pene stempler på. Opplag en og to millioner; ark à 50. Vi går en fin-fin frimerkevår i møte.

kårer månedens trener og månedens spiller i samarbeid med TV2 og ymse andre, får vi tro at spesialutgaver i forbindelse med disse begivenhetene kan være mulig. I så fall får man en grunnstamme rundt samleriet slik at det på sikt blir mulig å katalogisere utgivelsene.

Ytterligere krydder blir det i første omgang med mulighet for bilde av deg og fotballhelten din sammen på personlig frimerke! Allerede helgen 1.–3. juni skal det arrangeres FotballExpo2007 i Valhall arena i Oslo. Der dukker også Posten opp, og har med seg heltene fra seriefotballen som du kan komme på frimerke sammen med der og da. For fremtiden bør vi kanskje også innta Postens mobile frimerkeverksteds reiseplan i katalogisering av PF'er for frimerkesamlere?

I forbindelse med cupfinalene i fjor ante vi forløperen til dette prosjektet. Da ble cuplagenes logo benyttet av Norges Fotballforbund, men de er ikke direkte involvert denne gang, så langt NFT klarer å bringe på det rene ved seriestart. Disse merkene var for øvrig av papirtypen med så å si usynlig gjengivelse av posthornet i midten, så når Norgeskatalogen 2008 kommer til høsten får vi kanskje bekreftet at det hittil er levert to forskjellige papirtyper med den første, sølv-grå rammen.

Kan vi igjen forvente å få kjøpt frimerker i tobakksbutikker og kiosker, sammen med fortrykksalbum på resirkulert dopapir fra Bladcentralen nå som heltene er klare for små merker

en speiderleirbebyggelse. Disse frimerkene er det Arild Yttri og Martin Mörck som har samarbeidet om. Med

med høy samlevennlighet? Og vil ungene i friminutt på skolen spille om de beste fotballfrimerkene? Antakelig blir det online-tilbud om å skrive ut egne samleark for merkene istedenfor den gammeldagse ideen med ferdigtrykte papiralbum i storskala distribusjon.

Jeg håper inderlig at Frimerketjenesten får sving på dette prosjektet, for det kan unektelig føre til at ungdom får førstehånds kjennskap til frimerker kombinert med samling – og det hele uten at hobbyen vår behøver være omspunnet av myter om hvor mye noe koster eller hvor vanskelig det er å drive på med.

Posten Frimerketjenesten har planer om å oppgradere nettbutikken sin over sommeren, og forhåpentlig blir det mulig å bestille enkeltmerker med de offisielle fotball-motivene. Tja, offisielle og offisielle, de gjelder jo som porto, men Postens bidrag er i første rekke som tilretteleggere og så styres utgivelsespolitikken i regi av

helårskonsepter som Idol, dansende B-kjendiser, skuespillere og film bør være innen rekkevidde. Noen som vil bytte bort Pia Tjelta mot to Helge Reiss? Tre Reiss?

Mer sport:

Samlerforeningen NOSF har også laget PF. Merket ble etter hva jeg forstår brukt på en ordinær medlemsutsendelse i mars. Merket viser foreningens logo med det norske flagget og OL-ringene i symbolet til FIPO (det internasjonale forbundet for OL-filатели). Opplaget (i denne omgang?) skal være 100 eksemplarer, og samtlige er beregnet på medlemsbruk. Tre brev har dog blitt sendt til adressater utenfor foreningen, hvorav ett til NFT.

Å få et lands flagg, som det norske, på PF i andre land, kan vise seg å være en omstendig prosess, men fullt mulig. Hvordan takler Norge-samlere slikt materiale? Det skulle vært kjekt å vite...

vi først roter i skuffen, kan vi ta med at konvolutten som inneholdt Norsk Filatelistforbunds offisielle julehilsen i 2006 ble frankert med et PF som fra offisielt hold ikke skulle eksistere ustemplet. Dette var NORFILEX06-merket.

Helt til sist må vi ikke glemme Farsund-utstillingen LISTER07 som vartet opp med PF'er trykket på rød ramme. Det ene jeg fikk tilsendt har en sort-hvit tegning fra gamle dager av Lista fyr som på et tidspunkt var et helt fyrtårn-kompleks, og angivelig verdens største sådanne. Det andre merket har et fargefoto tatt fra vannkanten i moderne tid, og burde vel kunne stå seg godt i kampen om årets vakreste frimerke. Hvordan gikk det forresten med deg og innsending av stemme til årets kåring av det vakreste frimerket? Fristen i NFT er nå gått ut, men du har fremdeles til 15. mai på deg hvis du benytter kupongen som står i siste utgave av Frimerkeposten.

Marius

Av andre PF-relaterte saker, kan vi nevne at for en tid tilbake gikk et sett på to merker med motiv av Arvid Løhre, behørig stemplet på konvolutt, for 210 kroner på Norsk Posthistorisk Selskaps donasjonsauksjon. Til donasjonsauksjonen på årsmøtet 14. april er (var) det satt opp et PF med president Pedersen på konvolutt stemplet 22.08.06, og det skal bli spennende å se hva dette går for, all den tid merket er listeført i Det lille bibliotek, bind 3. Og når

interesseorganisasjonen. Om det blir gjort spesielle grep for å gi enkelte merker lave opplag, gjenstår å se. Likedan om man kan tegne abonnement på fotballmerkene. Og blir det laget egne PF-rammer for fotballmerkene? Kanskje de kommer med noe grønt i juni...

Trolig vil man, hvis fotballmerkene blir en suksess, portere konseptet til andre sektorer av sport og underholdning. Vinterstid peker vel ski- og brettidrett seg ut, mens

Norske svarkuponger med Beijingmønster

Verdenspostforeningens kongress i Beijing 23. august til 15. september 1999, den 22. i rekken for øvrig, vedtok å endre utformingen av de internasjonale svarkupongene med virkning fra 1. 1. 2002. Ettersom alle medlemsland sender innvekslede svarkuponger tilbake til Verdenspostforeningen for opptelling og fordeling av "portoinntekter" mellom de forskjellige medlemslandene, var det på tide at dette arbeidet kunne skje maskinelt. Derfor ble det innført strekkoder på kupongenes bakside.

Den nye svarkupongen fikk navn etter kongressen som innførte den, og kalles i samlermiljø Beijingmønsteret (av tysk "Muster") eller Beijingformularet (av fransk "formule"). Kupongen kom litt senere til Norge enn til de fleste andre land. Første salgsdag her var 9. januar 2002.

På forsiden finner vi nasjonalitetsbetegnelsen NO, samt Norvège, som tilkjennegir at en kupong er solgt i Norge. Katalogiseringsmessig er det flere typer av Beijing-kupongen, avhengig av om salgsprisen er påtrykt eller ikke. Videre skiller man hvorvidt salgsprisen er påtrykt av Verdenspostforeningen eller om det har skjedd lokalt. Men i Norge har vi kun kuponger uten salgspris. Hvilket for øvrig er tilfelle i de fleste andre land også. Dens betegnelse er Pe 31.

På baksiden finner vi som nevnt en strekkode, men informasjonen er også i "klartekst".

NO 20011219 20061231 0006188 074 AA

Aller først altså NO for Norge, deretter trykningsdato, i eksempelet over den 19. 12. 2001, så siste innvekslingsdag, 31. 12. 2006. Deretter følger kupongnummeret. Hver kupong

har altså sitt eget nummer, eksempelet over viser altså den 6188. kupongen som ble trykt for Norge (den aller første kupongen bestemt for Norge hadde altså nummer 0000001 med bokstavkode

AA). Koden 074 er felles for alle nasjoner. (Quiz: Hvilket år regnes som UPU's "fødsel"?)

Land – Trykn.-dato – Utløpsdato – Kupongnr – Tallkode – Bokstavkode

NO 20011219 20061231 0006188 074 AA

1. trykning.

NO 20010404 20061231 0036880 074 AE

2. trykning (feil trykningsdato).

NO 20021213 20061231 0057176 074 AG

3. trykning.

NO 20040220 20061231 0101019 074 AK

4. trykning.

NO 20051031 20061231 0115908 074 AM

5. trykning.

Trykning	Opplag	Trykningsdato	Kode	Kupongnummer
1	25.000	19.12.2001	AA	0000001 - 0010000
			AB	0010001 - 0020000
			AC	0020001 - 0025000
2	20.000	Feil dato: 04.04.2001. Skal være: ?? ?? 2002.	AD	0025001 - 0035000
			AE	0035001 - 0045000
			AF	0045001 - 0055000
3	30.000	13.12.2002	AG	0055001 - 0065000
			AH	0065001 - 0075000
			AI	0075001 - 0085000
4	30.000	20.02.2004	AJ	0085001 - 0095000
			AK	0095001 - 0105000
			AL	0105001 - 0115000
5	30.000	31.10.2005	AM	0115001 - 0125000
			AN	0125001 - 0135000

I 2001 bestilte Posten 25 000 kuponger. AA er bokstavkode for de første 10 000 (i alle utgivende land), AB bokstavkoden for de neste 10 000, og de siste 5 000 (fra kupong nr 20 001 til 25 000) har bokstavkoden AC. Neste bestilling startet med koden AD for de første 10 000 kupongene (fra kupong nr 25 001 til 35 000) og så videre. Norge bestilte kuponger ved fem anledninger. Det eksisterer altså fem forskjellige trykninger som lettest kan skilles ved trykningsdatoen, men også, hvis man kjenner opplaget, ved hjelp av bokstavkoden og kupongnummeret. Ut fra eget og andres materiale i forhold til trykningsdato og bokstavkode, synes tabellen ovenfor å være korrekt for de norske kupongene.

Ettersom Pe 31 skulle ugyldiggjøres fra 01.01.2007, ble det etter hvert nødvendig å utgi etterfølgeren. Baksiden av Pe 31 tilfredsstilte, bortsett fra en skjønnhetsfeil, fortsatt behovet. For med det blotte øyet lett å kunne skille den utgående, ugyldige kupongen fra den nye, ble forsiden endret (detalj fra Michelangelos "Skapelsen" i det Sixtinske kapell), og selvsagt også tabben på baksiden.

هذه القسيمة قابلة للاستبدال في كل بلد من بلدان الاتحاد البريدي العالمي مقابل التخليص الأدنى على بعبئة عادية ذات أولوية أو رسالة جوية عادية مرسله إلى الخارج

هذه القسيمة قابلة للاستبدال في كل بلد من بلدان الاتحاد البريدي العالمي مقابل التخليص الأدنى على بعبئة عادية ذات أولوية أو رسالة جوية عادية مرسله إلى الخارج.

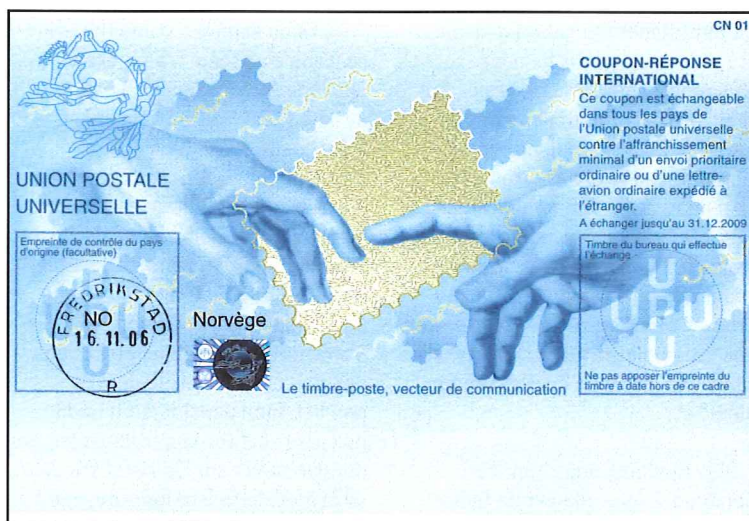
Arabisk tekst blir skrevet fra høyre mot venstre. Dersom en linje ikke blir skrevet helt ut, vil det bli tomrom "etter" teksten på venstre side av linjen. Slik er det ikke på baksiden av Pe 31, men feilen er rettet på Pe 32.

Det nye mønsteret har fått betegnelsen Pe 32 og ble tatt i bruk fra juli 2006 og altså fra 6. november 2006 her i Norge (ankom Frimerketjenesten denne dato). Opplaget er relativt lite, og ettersom kupongen er gyldig frem

til 31.12.2009, er flere trykninger å forvente.

Første norske kupong har nasjonskjennetegn NO, kupongnr. 3000001 og bokstavkode HA.

Bjørn Myhre

Pe 32 i salg i Norge fra 06.11.2006 – en trykning foreløpig.

Trykning	Opplag	Trykningsdato	Kode	Kupongnummer
1	20.000	23.10.2006	HA	3000001 - 3010000
			HB	3010001 - 3020000

De store arkiver, del 1: H7-arkivet

Hvis det er et norsk arkiv som er arkivet over alle arkiver, må det være H7-lotteriet i 1946. I størrelse snakkes det om en jernbanevogn eller to fylt med kort til forhåndstrekningsene. Etter sigende skal salgsbeløpet ha vært 80 000 kroner – en riktig så heftig pris på denne tiden. Eller donasjon, hvis man velger å se det patriotisk. Like etter krigen var det så mange som samlet frimerker at det fantes et marked som kunne ta godt unna, i alle fall den første tiden. Det har aldri vært så mange frimerkehandlere i Norge som i krigsårene, og magien hang fortsatt der, for mange hadde nok sett på frimerker som en god investering. Han som skal ha kjøpt arkivet, var visstnok en glassmester fra Sandnes som drev med frimerker på si'. Han gikk fatt på oppgaven med å fordele merkene i markedet, og stanset ut bunker med 50 merker fra kortene. Disse solgte han etterpå til handlere i sett på 2 000 eller 5 000 *serier* av Olav-merkene.

Operasjoenen turet og gikk en stund, men så brant hele lageret! Millioner av merker opp i røyk, får vi anta, uten at det i ettertid har hatt noen innvirkning på verdien som noteres i Norgeskatalogen. Til sammen var det nemlig solgt 6 384 588 merker da de ble inndratt fra salg 31. mars 1947. 30-øren regnes å være temmelig god på bruksbrev, men med H7-kort er det nok stempelkvaliteten som i første rekke innvirker på interessen for objektet.

Olav Bjelland, også han fra Sandnes, kunne sikkert ha fortalt mer, men har er heller ikke lenger blant oss.

Brannen ble etterfulgt av et assuranceoppgjør, med dertil tisking og hvisking i skyggene av

tragedien. De kortene som klarte seg gjennom flammens rov ble deretter stående på et lager i mange år. Etter hvert fikk en svenske som handlet med frimerker i Stavanger, Rune Schøilde, tilgang til lagerrestene. Det han gjorde, var å sortere ut navnetrekkene til kjente politikere og andre prominente personer som hadde sendt inn loddnummerne sine til forhåndstrekningsene i lotteriet. En av de som i denne perioden også skal ha sett gjennom arkivrestene, var Knut Rommetveit fra Sola. Han skal ha tatt ut ett kort fra hvert poststed, og endte etter sigende opp med over 10 000 forskjellige stempler! Det er hevet over tvil at dette arkivet dermed har lagt grunnlaget for mye av stempelforskningen som fulgte.

I 1980 ble Knud E Frost i Stavanger introdusert for arkivrestene som da befant seg på et lager, skjønt rester og rester fru Blom: Det var *fire tonn* han overtok. Og de luktet brent.

Da Knud etter en stund tok arkivrestene med hjem fra lageret, ble kona fly forbannet på grunn av røykskade-lukten som snart fylte huset, forteller Knud. De satte derfor i gang med å sortere kortene, og beholdt de beste hele, men rev av frimerkene på de fleste. Til sammen fylte dette en varebil til randen, altså godt over vinduene, og ble kjørt til en pensjonist i Stavanger som hadde påtatt seg oppgaven med å vaske dem av papiret. Men pensjonisten hadde nok ikke sett for seg hvilke mengder det var snakk om. Da Knud sto på døra med de første bæreposene i hånden, foreslo pensjonisten at han skulle plassere dem bak døra. Det gikk jo selvsagt ikke, og til slutt var halve kjelleren full av plastposer med frimerkeklipp.

Pensjonisten tilbrakte deretter de påfølgende tre-fire månedene sittende på kne på en skumgummimadrass foran badekaret, bare avbrutt av lunsj og middag. Etter at merkene var vasket, ble de kvalitetssjekket: opp på et lysbord og lupe lagt over. Og han var nøye med oppgaven, for da Knud endelig kunne hente de par-tre hundre tusen merkene som var telt opp og buntet, ventet det også en sekk med 60 000 merker som var defekte. Pensjonisten skulle så klart ha betaling per vasket merke, ikke bare de beste!

Den dag i dag har Knud bunter liggende hos seg.

Den store floraen av kort-typer i H7-arkivet er imponerende. I utgangspunktet skulle forhåndstreknings-anmeldelsene sendes inn på spesialtrykte kort, men mange steder løp fort tom for disse. Hvor mange forskjellige trykninger, fasonger og farger som finne av disse kortene vil nok være en nærmest umulig utfordring å komme til bunns i. Folk tok etter hvert det de hadde for hånden, alt fra blanke kartongstykker til Postens brevkort og postanvisninger! Hele 80 000 motivpostkort skal ha befunnet seg i arkivet, men de fleste av disse var "med blomster", for å si det slikt. Noen steder ble det sogar solgt private helsaker for 25 øre hvilket tilsvarte postkortporto 15 øre pluss tilleggsverdien 10 øre.

Hele poenget med forhåndstrekningsen var å få inn denne tilleggsverdien på 10 øre som velgjørhetsmerkene med motiv kronprins Olav i battledress var utstyrt med. Disse pengene tilfalt Nasjonalhjelpen til frihetskampens ofre. Dette er Norgeshistorie i høyeste grad.

Marius

Bl. 130.

KUPONG

Mottakeren kan klippe fra denne kupongen.

Anvisningsbeløpet: kr. 19.

Navnet og adressen til senderen: *Nils Hovda Ryfoss Valdres*

Den 19.

Datoetempel til innbetalingsstedet.

Ankomst-nr. Skriv i

Ustrykninger, overskrivninger og liknende er ikke tillatt.

Postanvisning.

Beløp kr. 19.

(Gjenta krunabeløp med bokstaver).

Til adressert som betrukes Det er billigere.

Til *H7 Lotteriet Forhåndstrekningsen.*

adresse (gate, nr.) *Oslo*

adressested.

Innbet. nr.

Overordnet postkontor.

Underskr. til postgjennommannen.

Lux-stemplerde Nasjonalhjelpmerker som noen betaler flere tusenlapper for i dag, stammer nesten garantert fra H7-arkivet. Stempler fra mange småsteder ville aldri blitt oppdaget uten H7.

Man tager hvad man haver: Postanvisning brukt som kort til forhåndstrekningsen. Utsolgt for 15-øres merke også?

"Postkontoret var utsolgt for 15-øres Kronprinsmerker" unnskylder denne Kristiansand-kvinnen seg med, og frakter H7-kortet sitt med en kombinasjon som dekker datidens porto, 15 øre. Tillegget på frimerkene var 10 øre uansett. Presset var tydeligvis stort på 15-øren.

Man tager hvad man haver II: 15-øres brevkort brukt som lodd i forhåndstrekningsen. Oppfrankert med NK346 15-øres kronprinsmerke. Uten Nasjonalhjelpmerker ble lodd-anmeldelsen forkastet. Unntaket var spesialtrykt helpost.

Gjennomgangslodd.

Den som kjøper lodd til H7-lotteriet i oktober 1946, kan straks delta i de daglige forhåndstrekningsen ved å oppgi loddets nummer samt tydelig navn og adresse på dette kort frankert med et Kronprinsmerke. Vinneren får melding om hver gevinsten kan få utlevert. Loddet må fremvises (ikke avleveres) ved gevinstens avbøtning. Lytt til kringkastingen.

Navn *Ellen Erlise Christensen*

Postadr. *Oslo*

Kommune *Oslo*

Til forhåndstrekningsen i H7-lotteriet anmeldes følgende gjennomgangslodd. På hvert kort noteres bare ett loddnummer.

Serie nr. *93* Lodd nr. *93*

NASJONALHJELPEN

Naturrellellesending

Til **H7-LOTTERIET**

Forhåndstrekningsen **OSLO**

H7-kort med et av nasjonalhjelpens kontorstempler. Flere typer stempler og farger anvendt. Men er kortene postgått, eller levert inn i resepsjonen?

Som deltagere i H7-lotteriets juletrekningsen anmeldes:

Navn *Ellen Erlise Christensen*

Adresse *Oslo*

PRIS 25 ØRE

Til **H7-lotteriets**

Juletrekningsen,

Nasjonalhjelpen,

Oslo

INSTRUKS

1. Dette kort utleveres bare ved kjøp av et lodd i H7-lotteriet etter 1. desember 1946, og berettiger til deltagelse i «H7-lotteriets daglige forhåndstrekningsen, hvorom nærmere kunngjøring i Kringkastingen.
2. Uansett om kjøperen vil beholde loddet selv eller gi det bort, f. eks. som julegave, kan loddkjøperen bruke kortet i sitt eget navn eller fylle det ut med et annet navn (f. eks. navnet til den som har tenkt å gi loddet i julegave).
3. Gevinsten tilfaller den hvis navn står på kortet. Loddet behøves ikke for å få gevinsten utlevert.
4. Skriv tydelig navn og postadr. på kortets forside.
5. Postlegg kortet – uten frimerke.
6. Kortet deltar i H7-lotteriets daglige «juletrekningsen» i tiden til 23. desember og dessuten i en hovedtrekning 15. januar.
7. Resultatet blir bekjentgjort i Kringkastingen hver dag. Deauten vil vinnerne bli underrettet direkte hvis de ikke har meldt seg innen 14 dager. Utenbys vinnere vil da få seg tilsluttet gevinsten (eller gaver) til den adresse som er oppgitt på kortet.
8. Dette kort koster 25 øre som uavkortet går til «Radiogavefondet», som nytter millionene til utdeling av radioer til ubemidlede, fortrinnsvis blinde, vanføre, gamle m. v.

Helge Erichsen A.s

Speiderbevegelsen 100 år

I 2007 er det 100 år siden speiderarbeidet startet. Få organisasjoner, om noen, har hatt så mange medlemmer i sine rekker som speiderbevegelsen. Speidersaken er virkelig en internasjonal folkebevegelse. I denne artikkelen tas dere med på en verdensomspennende reise gjennom speiderarbeidet, både med historiske briller og frimerkelupe. I neste artikkel kommer historien om speiding i Norge.

Hva er egentlig speiding? Speiding er noe helt spesielt. Speiderne driver fysisk aktivitet, men er ikke noe idrettslag. Speiderne er mye på tur, men er ingen turistforening. Speiderne løser mange praktiske

oppgaver, men er ingen hobbyklubb eller syforening. Det er heller ingen diskusjonsklubb eller bibelgruppe selv om medbestemmelse og kristen tro står på programmet. Livskvalitet, vennskap, friluftsliv og praktisk viten er fire elementer som til sammen lager rammen om speiderarbeidet.

Mannen med de to liv

Speiderarbeidet startet i 1907, men historien starter enda noen år tidligere. Robert Stephenson Smyth Baden-Powell var født i London 22. februar 1857. Faren, som var professor ved Oxford, døde da Ste, som han ble kalt, var sju år, og moren hadde da ansvaret for en barneflokk på sju. De fem

brødrene ble en sammensveiset og eventyrlysten gjeng under ledelse av den eldste. De interesserte seg for sport og friluftsliv, og hadde bl.a. egen båt som de kunne seile med langs englandskysten. Ste var ikke noe skolelyst, men han søkte seg til militæret i stedet. Han besto opptaksprøven med glans. Resultatene var så gode at han slapp den grunnleggende officersutdannelsen, og fikk direkte tjeneste i kavaleriet som fenrik ved det 13. hussarregimentet som var stasjonert i India. Han gjorde

rask karriere i kavaleriet, og tjenestegjorde i India, Afghanistan, Sør-Afrika, Gullkysten, Malta og Irland innimellom korte opphold i England.

Det skulle bli krigshandlinger som gjorde Baden-Powell verdensberømt for første gang. I 1899 brygget det opp til uro i Sør-Afrika mellom boerne og britene. Oberst Baden-Powell fikk i oppdrag å opprette to nye rytterregimenter med skarpskyttere, og oppdraget til styrkene hans var å oppholde boerne til unnsetningsstyrker ankom fra England. På noen få måneder måtte han verve soldater, lære dem opp og organisere styrken før det ble åpen krig. Han tok i bruk et system som han hadde praktisert under sitt siste opphold i India. Soldatene ble delt inn i patruljer som var små enheter ledet av en underoffiser. Med det ene av de to regimentene holdt B-P til i byen Mafeking da krigen brøt ut i oktober 1899. Dermed fikk den lille byen plutselig strategisk

betydning, og boergeneral Cronje beleiret byen med 9 000 mann. Det ble en lang strid. Boerstyrken var tallmessig langt overlegen de britiske styrkene, men britene sto likevel imot det ene angrepet etter det andre. Beleiringen trakk ut, og det ble etter hvert mangel på det meste. Rasjonering ble innført, og hester og muldyr måtte slaktes til føde. Også frimerker ble det mangel på, og det ble først laget overtrykk med dobbel verdi på kurserende frimerker. Innfødte kurerer smuglet brev gjennom fiendens linjer inn og ut av Mafeking, under stor personlig fare. Senere ble det laget frimerker til bruk lokalt. Et merke med valøren one penny til bruk i den indre byen, og et tre pence merke for post mellom byen og de omliggende fortene og utpostene. Frimerkene er fremstilt fotografisk fra glassplate, og er karakteristiske med mørkeblått trykk og lysere blå bakgrunn.

Gutten på sykkelen på det ene frimerket er kadettsersjant Warner Goodyear. Kadettkorpset besto av gutter fra byen, og de løp eller syklet med meldinger, hjalp til på sykehuset og utførte alskens andre oppdrag. Dette frigjorde voksne som kunne delta aktivt i forsvaret av byen. Dette kadettkorpset var en viktig inspirasjonskilde for Baden-Powell da han senere startet speiderarbeidet. Det andre frimerket viser Baden-Powell. I ettertid kom man til å tenke på at dronningen kanskje ville bli fornærmet over at ikke hun var avbildet på frimerket, og det ble påstått at frimerket var laget uten B-Ps vitende, men han må jo ha visst om det, for det er kjent at den lokale fotografen tok fotoet som er grunnlag for frimerket. Det ble laget 9 476 syklistmerker, mens opplaget på merket med Baden-Powell var 6 072 (lite format) og 3 036 (stort format).

Etter 217 dagers beleiring ble Mafeking befridd 17. mai 1900.

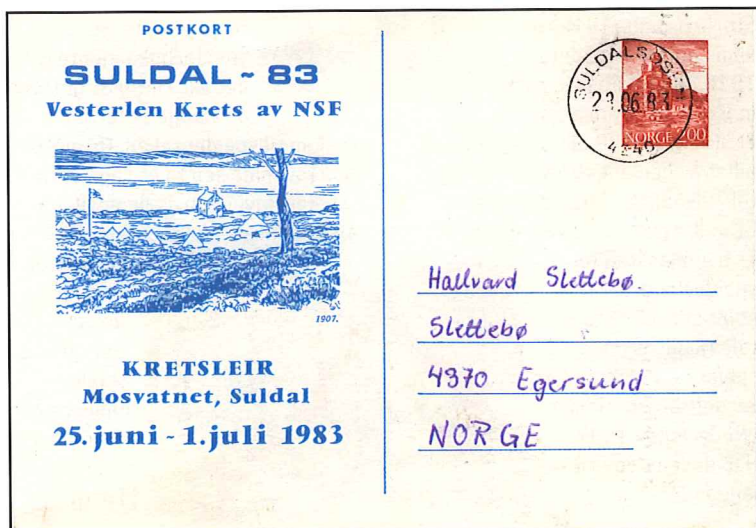
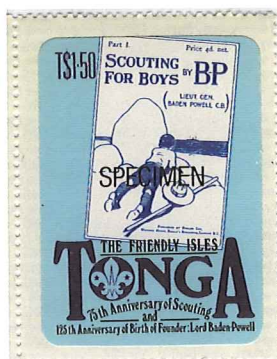
Boerne hadde avfyrt mer enn 20 000 granater mot byen, og ca 10 prosent av byens 10 000 innbyggere og forsvarere var blitt drept. Som belønning for ledelsen av forsvaret av Mafeking ble Baden-Powell forfremmet til generalmajor. Han var da bare 43 år gammel. Boerkrigen ga ikke britene mye å glede seg over, så desto mer oppmerksomhet fikk Baden-Powells suksess i Mafeking. Med dagens terminologi ville han absolutt vært A-kjendis! Etter boerkrigen bygget B-P opp et sørafrikansk politikorps som skulle overholde fredsavtalen i det svære landet. I 1903 fikk han en stabsjobb hjemme i England som generalinspektør for kavaleriet, og han hadde denne stillingen til 1907. Dette året startet hans andre liv, med begivenheter som skulle gjøre ham verdensberømt for andre gang: Han samlet noen gutter til verdens første speidertropp og arrangerte verdens første speiderleir!

Speiderleir!

I 1899 utkom Baden-Powells bok "Aids to Scouting". Den var ment for speidere i hæren, men gutter kastet seg med begeistring

over den. Guttene sluttet seg sammen i patruljer og øvde seg i speiding etter de råd Baden-Powell ga i boka. Baden-Powell ble svært opptatt av hvordan man kunne gi gutter en sunn og lærerik oppdragelse. For å gjøre et praktisk forsøk samlet han 21 gutter til en leir på Brownsea Island utenfor Poole på kanalkysten. Disse første speiderguttene i verden var delt inn i fire patruljer: Spove, Ravn, Ulv og Okse. Dette var i 1907. Etter denne leiren var Baden-Powell overbevist om at han var inne på riktig spor, og han omarbeidet boka fra 1899 så den passet for gutter. I 1908 da "Scouting for Boys" kom ut ble de første speidertroppene stiftet.

Det var ikke Baden-Powells mening at boka skulle gi støtte til en ny organisasjon, men den skulle være et arbeidsprogram for foreninger som allerede var i virksomhet. Men etter hvert som han reiste rundt i England for å holde foredrag, instruerte nye ledere og snakket til guttene, grodde speidertroppene opp som paddehatter, og han ble mer eller

mindre tvunget til å lage en egen speiderorganisasjon.

Jenter som kan hva de vil

I 1910 forlot Baden-Powell militærlivet for helt å ofre seg for speiderarbeidet. Ideene hans hadde også fengst sterkt hos jenter. Baden-Powell utarbeidet derfor et program spesielt for jenter. Som navn på jentenes bevegelse valgte han betegnelsen Girl Guide etter et berømt korps av veivisere ved nordvestgrensen av India. Korpset var kjent for sin praktiske sans og selvhjelpenhet. Sammen med sin søster Agnes Baden-Powell stiftet han i 1910 det engelske speiderpikeforbundet. Fra 1918 var det B-Ps kone, Olave, som ledet pikespeiderne.

Frøet fra Brownsea Island

Frøet som Baden-Powell sådde på Brownsea Island i 1907 spredde seg raskt.

I 1908 ble det startet speidertropper i Canada, Australia og New Zealand, og ett år senere i India, Chile, Argentina og Brasil. Allerede ved utgangen av 1909 var det mer enn 100 000 speidere i Storbritannia. Til Norge kom speiderarbeidet i 1910. Baden-Powell måtte innse at han hadde startet et skred. I 1929 ble Baden-Powell adlet av den engelske kongen og tok navnet Lord Baden-Powell of Gilwell, etter Gilwell Park som er et treningssted for speiderledere. B-P holdt sin siste store tale til alle verdens speidere under verdensspeiderleiren i Nederland i 1937. Han døde i Kenya 8. januar 1941.

Uten klasseskiller

Halvparten av guttene på verdens første speiderleir var

arbeiderklassesgutter fra Boys Brigade, og de andre var kostskolegutter fra velstående familier. Spørsmålet om felles uniform for alle speidere kom snart opp. Den skulle fylle flere krav: den skulle være billig, behagelig og praktisk til tur- og leirbruk.

Like viktig var at den skulle viske ut klasseskillet mellom medlemmer fra forskjellige kår – alle skulle være like. Samtidig skulle uniformen identifisere speiderne for hverandre og for omverdenen. Dermed fant B-P opp en uniform som bygde på

hans egne erfaringer fra friluftss- og leirliv, hvor alt fra kortbuksene til speiderhatten hadde sin hensikt.

Speiderånd

I tillegg til å bære uniform og følge programmet i speiderboka mente B-P det var riktig av guttene å avlegge et løfte om troskap til speidersaken. De måtte også forholde seg til et regelverk – speiderloven – hvis de ønsket å være speidere. Valgspråket "Vær beredt" som han hentet

fra politikorps i Sør-Afrika skulle indikere at en speider alltid var klar til

innsats for å hjelpe og tjene andre. På

engelsk er dette "Be Prepared" som også gjenspeiler Baden-Powells initialer.

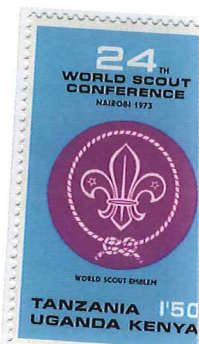
Speidere over hele verden bruker speiderhilsen. De tre fingrene som strekkes oppover skal minne om de tre punktene i speiderløftet. Tommelen og lillefingeren danner en ring som symbol på speidernes internasjonale fellesskap.

Speidere håndhilser på hverandre med venstre hånd. Skikken lærte B-P av de innfødte i Ashanti i Vest-Afrika. For å kunne bruke venstre hånd til å hilse med måtte man ta av seg skjoldet alle bar, og dermed var man helt forsvarsløs. Det var et tegn på vennskap.

Jentene og guttene har hvert sitt verdensspeidermerke. Jentene har en kløver med en flamme ved foten av stilken og en sirkel som omslutter merket. Guttenes

merke er en lilje omkranset av et tau knyttet sammen med en båtsmannsknop. I begge merkene er det to stjerner som symboliserer speiderloven og speiderløftet, og merkene har en kompassnål som peker oppover mot målet. De tre bladene i kløver og lilje symboliserer de tre punktene i speiderløftet. Tauet og sirkelen symboliserer det verdensomspennende vennskapet.

St. Georgsdagen feires over hele verden den 23. april, ofte med gudstjeneste og speiderparade. Dagen feires til minne om helgenridderen St. Georg. Ifølge gamle sagn kjempet han mot en ildsprutende drage for å redde livet til en vakker prinsesse.

Dette er symboler på St. Georgs kamp mot det som er dårlig og ondt, og for det som er godt, edelt og sant. St. Georg er et forbilde for speiderne, og han er speiderbevegelsens skytshelgen.

Anerkjennelse

Kong Rama VI ble så begeistret for speiderarbeidet at han ble landets første speidersjef. Til sammen 20 frimerker og ni helsakspostkort i tre serier ble overtrykket med "Scouts' Fund" og solgt med tilleggsverdi til inntekt for speiderbevegelsen. Noen land støtter speiderarbeidet indirekte ved at speiderorganisasjonene har portofrihet, her kan nevnes Hellas, Romania og en rekke land i Sør- og Mellom-Amerika. I Romania, Liechtenstein, Iran m.fl. har statsoverhodene blitt avbildet i speideruniform på frimerker, noe som opplagt forstås som sterk støtte til og anerkjennelse av speiderarbeidet.

Speiding for alle

I utgangspunktet var speiderarbeidet beregnet for gutter og snart også jenter i alderen 11-16. Ulvungeprogrammet (gutter) og meisene (jenter) er for alderstrinnet 8-11, og i noen land finnes det også beverspeidere for 6-8-åringene. Speidertiden er

Mr. Jac A. Joel,
88 Lawley Street,
WATERKLOOF,
Pretoria,
South Africa.

ikke slutt den dagen man vokser ut av patroljen. Den naturlige fortsettelsen er roverlaget, hvor man kan bli med fra man er 16 år gammel. For den som er interessert i speidingen og kan tenke seg å fortsette etter at man har blitt voksen, er en lederjobb en naturlig fortsettelse. Her er

nye og utfordrende oppgaver som gir innsikt og erfaring. Det å være speiderleder og ta del i fellesskapet med andre ledere er en utfordring å ta med seg.

Høyere opp og lenger fram

Sjø og vann gir mange spennende turmuligheter. Sjøspeidere bruker mesteparten av sommerhalvåret til seiling og andre sjøaktiviteter. Småspeiderne bruker små, enkle båter i smult farvann og lærer det grunnleggende med å

ferdes i båt. Speidere og rovere lærer å håndtere større båter og drar på lenger tokt.

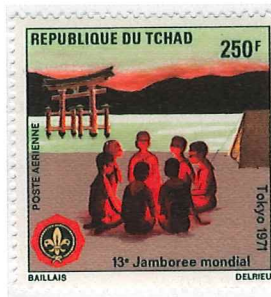
På 1930-tallet var det en del speidergrupper

nær flyplasser som begynte å inkludere luftaktiviteter i programmet. I forbindelse med verdensspeiderleiren i Ungarn i 1933 drev speiderne postbefordring med fly mellom hovedstaden Budapest og en flyplass ved leiren. I dag drives luftspeiding i mer enn 25 land, særlig i Middelhavsområdet, Asia og Sør-Amerika.

Patruljesystemet

I speiderarbeidet er det et eget uttrykk for en liten gruppe jenter og gutter som holder sammen – en "patrulje". Hele speiderarbeidet ble startet og er bygget opp på grunnlag av slike små enheter. Patroljesystemet er en grunnleggende del av speideren. En patrolje består av 6-8 speidere under ledelse av en av dem.

Patruljeføreren er den speideren som har mest erfaring, kan mest speiding og som er trenet til å lede. Patroljen har gjerne medlemmer i

forskjellig alder. Slik kan de yngre lære av de eldre og mer erfarne. Speiderne lærer å ta vare på seg selv, å hjelpe andre og å lede andre.

over få eller mange dager, og deltakerantallet kan være stort eller lite. Store leire som korpsleir eller landsleir

Praktiske aktiviteter og friluftsliv

Man lærer mye nyttig som speider. Sette opp telt, grave snøhule, tenne opp et bål, bruke øks og kniv, førstehjelp og livredning. Mange av de speideropplevelsene som sitter best i minnet er nok opplevelsene ute i naturen. Friluftslivet forandrer seg gjennom speidertiden. For småspeidere er dagsturer og hytteturer en utfordring. De som er eldre trenger andre utfordringer: lengre turer, leir eller overnatting ute om vinteren.

Leirliv

Leirlivet er høydepunktet som speiderne ser fram til etter lengre tids trening i speiderferdigheter. Det er nå man skal praktisere hva man har lært, og patruljen skal vise at man kan innrette seg på leirområdet og klare seg selv. En speiderleir kan strekke seg

arrangeres ca hvert fjerde år. Det er også en utfordring å arrangere stort. En landsleir med 15-20 000 speidere er som en middelstor norsk by som reises i løpet av noen dager, varer en uke og så fjernes igjen.

Det personlige utstyret må tilpasses årstiden, leirens varighet og avstanden utstyret skal bæres på ryggen. Ryggsekken er

oppbevaringsstedet for utstyret. For å lett finne det du trenger er en god regel at "alt skal ligge øverst", men det er rimeligvis ikke så enkelt å få til! Patruljeutstyret er telt, kjøkkenutstyr, vaskeutstyr, redskap, førstehjelpsaker etc.

Samfunnstjeneste

Speiderne har ved mange anledninger bidratt til samfunnsnyttige formål. Hjelpeaksjoner etter ulykker, innsamlinger til fattige og trengende er eksempler på det. Også under kriger og politisk urolige tider har speidere bidratt i tjeneste for landet. Speideren Jack Cornwell ble posthumt tildelt Victoriakorset for sin heroiske innsats i sjøslaget ved Jylland i 1916, der han ble dødelig såret. Det britiske speiderforbundet opprettet et spesielt fortjenestetegn i Cornwells navn som tildeles speidere som har utmerket seg med stor innsats og vist ekstraordinært mot.

Speiderne på Malta gjorde under andre verdenskrig en stor innsats bl.a. med å arbeide som bud, utkikkstjeneste langs kysten, sjukehusarbeid, og ved å arbeide

med forsegling av post etter at den var sensurert. Speiderne på Malta ble i 1943 kollektivt tildelt Bronsekorset for innsatsen sin, det er det britiske speiderforbundets høyeste utmerkelse for tapperhet.

Kommunistene i Russland og Øst-Europa ville politisere speiderne og slå dem sammen med "røde pionerer" som var deres ungdomsorganisasjon. Nazistene ville på samme måte påvirke speiderne og få dem inn under Hitlerjugend. I Norge var speiderarbeidet forbudt 1941-1945.

Etter jernteppets fall

har speiderarbeidet igjen tatt seg opp i de tidligere kommunistlandene.

Jamboréene

Opprinnelsen til ordet "jamboré" er uklar, men en forklaring sier at det er indiansk og betyr hyggelig samvær. Ordet ble ikke oppfunnet av Baden-Powell, men han ga det en ny mening da han tok det i bruk om speiderleiren. Det har senere stått for en internasjonal sammenkomst av speidere.

Den første verdensjamboreen fant sted i 1920, og var holdt innendørs i Olympia i London, med speiderne forlagt i leir i Richmond. Mer enn 12 000 speidere deltok, av disse om lag 50 fra Norge. På den store arenaen i Olympia ble det gitt speideroppvisninger gjennom hele uken leiren varte. Siste dagen ble B-P høytidelig utropt til verdensspeidersjef. Den neste verdensjamboreen ble arrangert i København i 1924, med 37 norske deltagere.

England, med mer enn 50 000 speidere fra 41 nasjoner. 355 norske speidere var med under ledelse av speidersjef H. Møller Gasmann.

Rekken av verdensspeiderleire fortsatte hvert fjerde år, med opphold på grunn av andre verdenskrig. I 1975 ble den 14. verdensjamboreen holdt på Lillehammer. I jubileumsåret 2007 er det igjen verdensspeiderleir i England, mens jamboreen i 2011 vil finne sted i Sverige.

De neste 100 årene

Speiderbevegelsen har vært en suksess i 100 år, og antakelig har mer enn 300 millioner ungdommer over hele verden vært speidere. Verden har i dag 28 millioner speidere i 155 land. 6 land har ikke speidere. Verdensspeiderorganisasjonens visjon er: "Som en verdensomspennende bevegelse, gi et reelt bidrag til å skape en bedre verden".

Hallvard Slettebø

som i det siste har speidet mest etter lokaler for Nordia 2008.

Speidere i posttjeneste

Ved flere anledninger har speidere stått for postombringelse. Behovet har oppstått ved ustabile politiske eller militære situasjoner når det normale postsystemet ikke har fungert, eller som et supplement til det offisielle postvesenet.

Speiderne i Praha etablerte en posttjeneste som opererte for den nasjonale frihetskommiteen da Tsjekkoslovakia fikk sin frihet i 1918. Det ble utgitt to frimerker og et helsakskort for posttjenesten som var i virksomhet 7.-25.11.1918. Posttjenesten gjenoppsto en dag 21.12.1918 da landets første president, Tomas G. Masaryk, vendte tilbake til Praha etter fire år i eksil.

Under oppstanden mot tyskerne i Warszawa i 1944 organiserte speiderne en posttjeneste der 300 speidere leverte beskjeder og post til sivile og til hjemmestyrkene. Dette var en farlig tjeneste, og flere speidere ble drept. Etter 63 dager intens kamp ble oppstanden knust av okkupasjonsmakten.

Undertrykkelse og forbud

Speiderarbeidet har dårlige kår under totalitære regimer.

I 1929 var det ny verdensjamboree i

Norsk Filatelistforbunds Forlag har bøker for deg!

Sett kryss:

☐ Heftet ☐ Innbundet

P. Petersens produksjon—bind I			275,-
Utgave 1877-1878, NK 22 og NK 23			
Centraltrykkeriet—bind II	☐	150,-	☐ utsolgt
Trykningsforløp og forbruk av papir og kartong			
Frimerker, portomerker og helsaker 1885—1895			
Centraltrykkeriet—bind III a			
NK 49 I, NK 53 I og NK 55			
Centraltrykkeriet—bind IV b			
NK 53 III og NK 54 II			
Centraltrykkeriet—bind V	☐	250,-	☐ 350,-
NK 50 a, b og c, NK 51 III a og b, NK 53 IV a, b og c			
Centraltrykkeriet—bind VI	☐	375,-	☐ 475,-
NK 51 IV, NK 52 III, NK 53 V, NK 53 VI, NK 54 III, NK 54 IV			
Centraltrykkeriet—bind VII	☐	250,-	☐ 350,-
NK 49 II, NK 52 IV, NK 53 VII og VIII, NK 54 V			
Centraltrykkeriet—bind VIII	☐	150,-	☐ 250,-
NK 56—64			
Centraltrykkeriet—bind X	☐	250,-	☐ 350,-
Helpost 1885—1895			
Chr H Knudsen—bind I	☐	250,-	☐ 350,-
Trykningsforløp og forbruk av papir og kartong.			
Frimerker, -hefter, portomerker og helsaker 1895—1910			
Chr H Knudsen—bind II	☐	200,-	☐ 300,-
Antikvautgavene 1895—1898, NK65—72			
Chr H Knudsen—bind III	☐	225,-	☐ 325,-
Antikvautgavene 1897—1910, NK73—84			
Chr H Knudsen—bind VII	☐	175,-	☐ 275,-
Antikvautgavene 1909—1929, NK99 og 118			
Chr H Knudsen—bind VIII			
Antikvautgavene 1909—1929, NK100 og 120			
Norway Number One (2nd edition)			
The Skilling Oscar Stamps			
Posthistorie og poststempler fra Finnmark fylke			
Poststedene i Vest-Agder			
Poststedene i Troms			
Poststemplene i Rogaland			
Norske innenrikske portotakster og gebyrer 1877 - 1995	☐	375,-	☐ 475,-
Norwegian Air Mail	☐	475,-	☐ 575,-
Sjøpostruiter på utlandet	☐	125,-	☐ utsolgt
Norske skipspoststempler	☐	250,-	☐ 350,-
Sjøpostruiter på norskekysten.			
Natrutren og dagrutren Bergen-Stavanger	☐	150,-	☐ utsolgt
Skipspost i lokale ruter i Rogaland			
Norge. Postveier og sensur under den annen verdenskrig	☐	375,-	☐ 475,-
Den tyske marinens feltposttjeneste i Norge 1940 - 1945	☐	150,-	☐ kun hefte
Den norske postkontrollen under første del av den annen verdenskrig			
og feltposttjenesten under felttoget i 1940	☐	275,-	☐ 375,-
Jernbanen Støren—Thronthjem og dens pakkefrimerker			
	☐	250,-	☐

Fullstendig liste på
www.filatelist.no

Bestilling sendes: Norsk Filatelistforbunds Forlag, PB 3981 Dreggen, 5835 BERGEN.

Du kan også sende din bestilling med epost til olhaako@online.no Tlf: 908 40 286

Porto kommer i tillegg. De fleste bøkene sendes som Norgespakke. Faktura sendes separat.

Hva vet vi om Wogstad Postaabnerie?

Såkalt hjemsted-samling har de siste par ti-årene utgjort brorparten av nye posthistoriske utstillingssamlinger i Norge. Mange sysler med det, og Per H Kristensen er en som har satt sitt område ordentlig i system. Med håp om at andre vil la seg anspore til å grave i gamle bygdebøker og protokoller, finlese circulærer og tegne kart for postveiene, beskriver han her hvordan han selv har gått fram for å bearbeide informasjon og sette den i sammenheng med postale objekter i samlingen sin. Red.

Så vidt jeg har kunnet finne er det tidligere ikke skrevet stort i posthistorisk litteratur om poststedene på ruten Christiania-Kongsvinger, også kalt Winger-posten i riktig gammel tid. Denne artikkelen viser hvordan jeg forsøker å samle og koordinere en del løse og spredte opplysninger om et av de minste poststedene på ruten, et sted de færreste vet noe om...

Navnet Wogstad finner vi i dag som gårdsnavnet Vågstad like sør for RV2 til Kongsvinger, mellom Kløfta og Skarnes, tett ved Vormsund, det lille tettstedet som ligger på begge sider av broen over Vorma. Her er vi på riktig gammel grunn, idet odden som stikker ut akkurat der Vorma møter Glomma har gitt navn til området rundt: Nes på Romerike. Her er kirkeruinene fra 1100-tallet og her har vært offersted i hedensk tid.

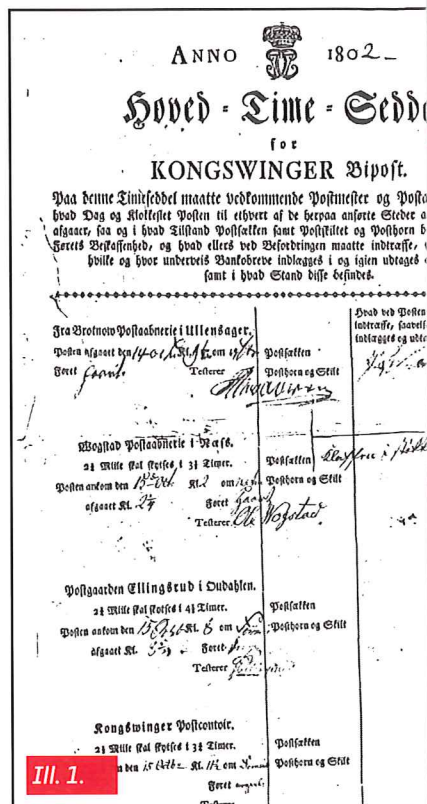
Hvor fort etter opprettelsen av hovedpostruten Christiania-Trondhjem i 1647 den såkalte Winger-posten ble startet, vet vi ikke, men at Kongsvinger-ruten over til grensen mot Sverige er meget gammel, er helt sikkert. I de gamle bygdebøkene for Nes, under gårdsbeskrivelsene, finner

vi under Kjølstad gård at en Ole Bjørnsen, som var bruker av gården i 1644 (født ca 1616, død 1681), omtales som postbonde. Og ikke nok med det: i Romerike Historielags Årbok for 1990, i en artikkel om nettopp Kjølstad-slekten, er det angitt at han ble beordret til postbonde i 1658. Jeg antar at denne opplysning er vel underbygget, idet forfatteren oppgir en rekke referanser i gamle nedtegnelser og dokumenter fra våre statsarkiv. Videre kan vi finne i bygdebøkene under gården Øvre Henu (nabogården til Kjølstad) at brukeren Erik Tostensen noen år etter 1653 blir omtalt som postbonde. Dette kan bety at brukeren av Kjølstad og Øvre Henu har delt på oppgaven som postbonde, hvilket var ganske vanlig, for eksempel ved å ta seg av posten hver sin vei.

Dette skulle bety at Winger-posten ble etablert i eller like før 1658, altså meget tidlig – kanskje ikke permanent den første tiden – i forbindelse med krigshandlinger mot svenskene og behovet for kontakt med festningsverkene ved grensen.

Ole Bjørnsen dør ca 1681 og enken har gården noen år før to svigersønner overtar driften: Pål Larsen Henu og Amund Halvorsen Røtnes (1655-1724), sistnevnte kommer vi tilbake til litt senere i artikkelen.

I 1789 ble, ifølge A. Schous "Postens Historie i Norge", Kongsvinger postkontor etablert, med betydelig postgang etter datidens mål. Samme kilde angir også at postkontoret ble permanent fra 1802. Etter unionen med Sverige fra 1814 ble hovedruten Christiania-Stockholm etablert over Kongsvinger og Karlstad fra 16. januar 1815. Slik ble

Winger-posten viktig også i den sammenheng.

Trolig har Kjølstad vært postgård gjennom resten av hundreåret. I en protokoll over postbønder og -gårder for Akershus Stift, fra foged Lars Riis på Engelstad i Nannestad datert 20. okt. 1710 nevnes Wogstad Nordre som postgård, en såkalt fullgård, "1¼ Miil fra Alfarvej", med to brukere og postbønder, Amund Eliessen og Ole Tostensen. "Ingen åbner post eller klaf" står det her. Det kan se ut som om det praktiske arbeid med postføringen ble overlatt til en Amund på gården Kjølstad, som var nabogård og lå mer lagelig til langs Kongeveien, slik at det var mer bekvemt.

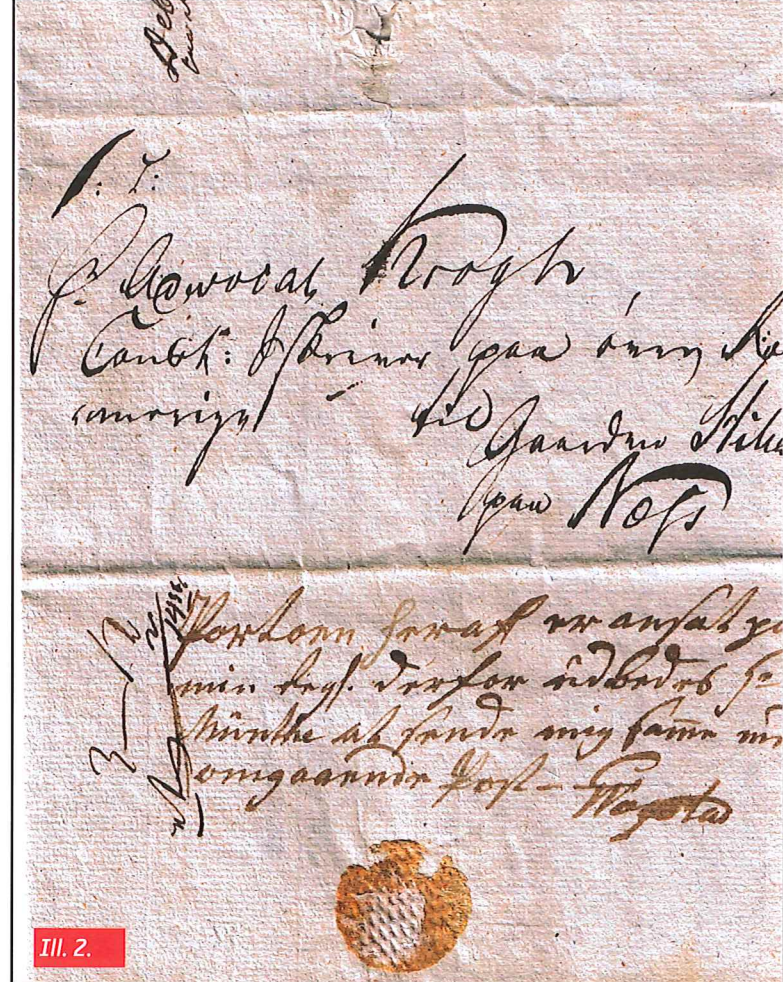
Denne Amund er den ovennevnte Amund Halvorsen Røtnes, gift med yngstedatteren til Ole Bjørnsen, Siri.

I protokollen er også anført at postføreren på sin ukentlige tur hver søndag, til neste postgård, Opager i Nes, tre fjerdings vei unna, skulle ta turen bortom prestegården, vel $\frac{1}{2}$ fjerdings vei fra allfarvei. Der skulle presten Jens Colstrup (1678-1720) åpne posten og ta ut brevene til seg og offiserene i bygden. Ennå i 1710 var det utenkelig at vanlige bygdefolk skulle få brev!

Ifølge bygdebøkene var det i Nes to postgårder gjennom hele 1700-tallet: Nordre Wogstad og Opager. Posten ble bragt til Wogstad av postbonden fra Lund i Ullensaker og den andre veien til Opager fra Dysterud i Odalen. I et skriv fra 1775 sies det at postgårdene i bygden stort sett var de samme gjennom lange tider, men at dødsfall, uformuenhet eller skjødesløshet kunne medføre at en poststasjon ble nedlagt eller flyttet.

I 1710 var altså Wogstad delt i to bruk. Bygdebøkene forteller ingenting om hvem som besørget posten utover på 1700-tallet. Ole Tostensens sønn Gulbrand (1701-75) samler igjen de to bruk til ett i 1734, og han har trolig også tatt seg av posten. Sikkert er at hans sønn, som blir bruker på gården etter ham, *Ole Wogstad* (1740-1807), er den første som blir nevnt som *poståpner* i Nes, ved folketellingen i 1801. Han er bruker av hele gården etter moren fra 1779 og til ca 1805 da sønnen Gulbrand overtar.

Gulbrand Wogstad (1776-1836) var Oles eldste sønn og overtok bruket og betjente poståpnerfunksjonen helt til sin død i 1836, altså i over 30 år. Han omtales som "en av de ordentligste og fornuftigste menn i sognet", hadde en rekke verv i bygdens styre og stell, bl.a. forvaltet han en del av skatten, den såkalte kongetienden. Hans underskrift er velkjent fra flere steder i forvaltningen i bygden. Ingen hadde noen klager på ham som poståpner, men Wogstad

lå jo litt vekk fra Kongeveien, og i 1833 søkte *garver Jens Sommer* stillingen, men fikk ikke gehør. Dette er trolig bakgrunnen for Postmuseets åpenbart feilaktige opplysning om at poståpneriet en kort periode i 1834 skulle ha blitt flyttet til Vormsund.

Den samme Sommer har nok vært ganske geskjeftig. Han dukker opp i bygdehistorien både her og der hvor det kunne være noe å hente, og det fortelles at han bare hadde det sånn "måtelig" økonomisk.

Postmuseet sier at i Departementstidende av 30.mars 1836 (etter Gulbrand Wogstads død) skulle poståpneriet flyttes til Wormsund. Fra samme tid finner vi *garver Jens Sommer* som poståpner i Nes; han satt på en liten stue ved Nedre Henu kloss ved sundet. Han var også kjent som en

ordentlig og skrivekyndig mann. Han ble riktignok mange år senere arrestert for posttyveri, men frikjent for beskyldningene.

Fra Postmuseets tid i Tollbugaten er det lyktes å skaffe en kopi av den eldste timeseddel som skal finnes fra Winger-posten, fra 1802. Denne viser at Wogstad var postaabneriet i Næs og med Ole Wogstad som poståpner. Han har notert på timeseddelen: "Klaffen istøkker".

Vi ser av samme timeseddel at på ruten Christiania –Kongsvinger var det ellers bare ett stoppested: "postgaarden Ellingsrud i Oudalen". Se ill.1. Opager var altså borte som postgård på dette tidspunkt.

Det går frem av Postens arkiver at Wogstad i Næs var postaabnerie nr. 28 på listen over poststeder som skulle få signet i 1813. Om disse signeter noen gang ble sendt ut

hersker det som kjent ingen sikker viten.

Endelig finnes Wogstad på portotabeller fra 1820 og 1835 og på et postkart fra 1838. E. C. Hannevig fortalte meg ca. 1995 om en tabell for underveisportotakster fra 1811 hvor Wogstad var oppført, men denne har jeg aldri sett.

Jeg har ikke funnet mange brev som kan knyttes til Wogstad Postaabnerie i de 25 år jeg har interessert meg for Øvre Romerikes posthistorie. De som er funnet har imidlertid vært av relativt stor betydning for forståelsen av området posthistorisk.

Ill. 2 viser mitt så langt eldste helbrev med tilknytning Wogstad. Brevet er ubetalt og sendt fra Kongsvinger 2. august 1815 til konstituert sorenskriver på Øvre Romerige "til Gaarden Hilleren paa Næss".

Jeg hadde sett brevet utstilt i en gull-samling flere ganger i mange år, men først etter hvert gikk det opp for meg at brevet måtte være *feil-adressert og feil-sendt*: advokat og procurator Knud Carl Krogh var nemlig konstituert sorenskriver for Øvre Romerige en kort periode i 1815, inntil den formelt utnevnte kunne tiltre. Han var bosatt på Hilleren gård i nabo-prestegjeldet Ullensager fra 1806-23 og poståpneren på Wogstad måtte derfor sende brevet videre. Han skrev på brevet: "Debiteret paa Regning" og "Portoen heraf er ansatt paa min Regn. Derfor utbedes Hr. Munthe at sende meg samme med omgaaende Post. G.Wogstad".

Poståpneren har altså oppdaget feilen først etter postens avgang fra Wogstad, velger å legge ut de 14 Rigsbankskilling brevet koster for å beholde orden i sitt eget postregnskap, noterer den korrekte porto bakpå og at det er betalt og sender brevet med neste post hvor han meddeler mottagende kollega og poståpner A. M. Munthe i Ullensager (1812-24) omgående

utligning av det utlagte beløp. Her var det orden!

Takket være datidens pertentlighet og ordenssans har vi fått en posthistorisk morsom og interessant perle av et brev til glede for fremtidens samlere.

Ill. 3 viser et delvis betalt helbrev datert 4 jan. 1829 fra Kjensmo ved Maarud på østsiden av Glomma, noen km nordøst for poståpneriet, og sendt via Christiania til Drammen.

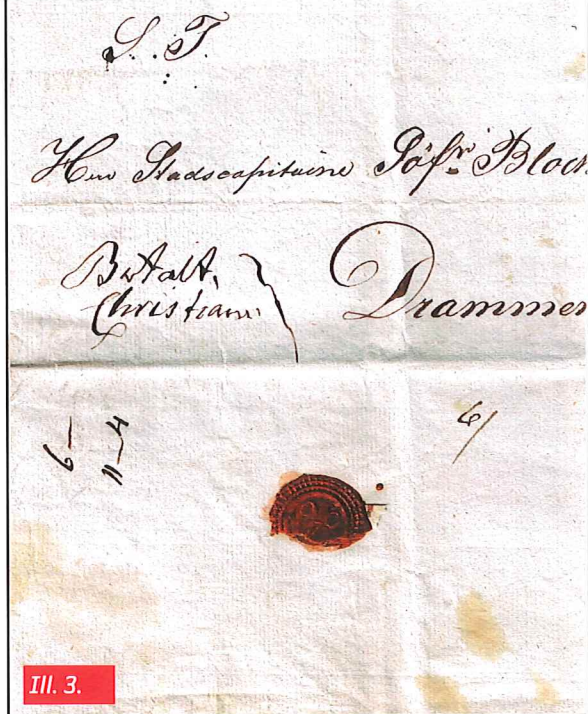
Avsender har levert brevet på nærmeste poststed, som var Wogstad, og betalt brevets porto til Christiania med 4 skilling (ikke notert på brevet).

I Christiania er brevet omkartert, påført karteringsnr. 11 og satt i porto med 4 nye skilling for turen Chra.-Drammen og bak er påført

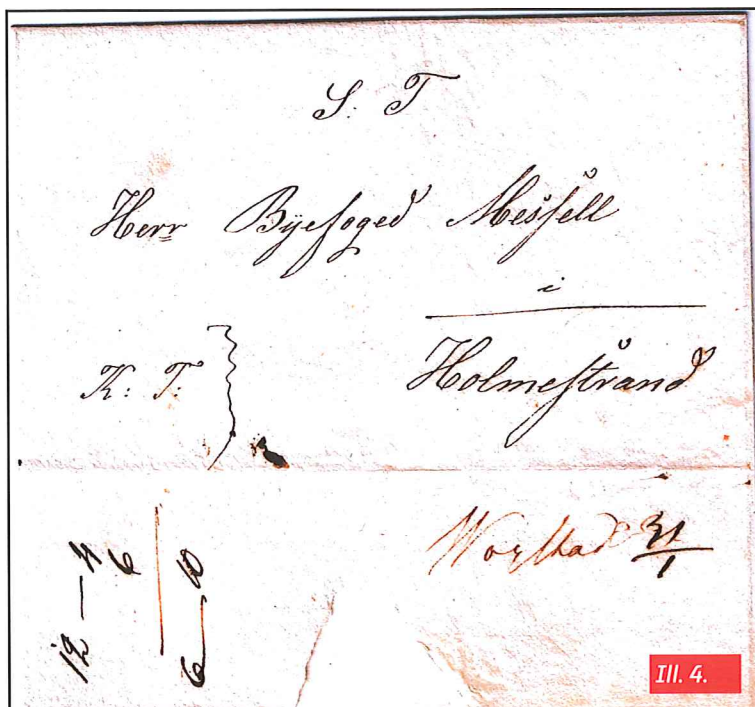
"6/" som inkluderer 2 ekstra skilling i ombæringspenger å betale for mottager.

Jeg kjenner to brev med håndskrevet "Wogstad" og begge vises her.

Det første i ill.4. er et primært

Ill. 3.

Ill. 4.

Teil
 Krogstad
 Wogstad 31/1

Ill. 5.

Wogstad 31/1

portofritt brev fra Wogstad via Christiania til Holmestrand 31. jan. 1835 med blekkpåskrift fra avsenderstedet i poståpnerens håndskrift: "Wogstad 31/1" og bak "12-4" (kart.nr 12; porto 4 skill til Christiania), siden portofriheten er underkjent pga manglende dokumentasjon (mangler tittel og navn på avsender under K.T.). I tillegg kommer porto Chr.a-Holmestrand med 6 sk, til sammen 10 skilling for mottager å betale.

I ill. 5 sees et primært portofritt helbrev Wogstad-Krogstad ved Drammen datert 1. nov 1838, påført kart.nr 16 fra Wogstad. Portofrihet er underkjent ved levering og brevet satt i porto med 6 skilling, sendt over Christiania og der omkartert ved kart.nr 4 og påført bak: "Wogstad 1/11" som trolig er en omkarteringspåskrift fra Christiania. (Hvis ikke, må dette være poståpner Jens Sommers avsender-påskrift.)

A. Schou skriver i sitt verk om Postens Historie at Wogstad Postaabnerie ble nedlagt samtidig som Naes på Romerike blir etablert som poststed en gang før 1856. Det her viste brevmateriale dokumenterer at poststedet het Wogstad i hvert fall til november 1838, selv om Gulbrand W. for lengst var død og poståpneriet flyttet fra Wogstad i

omtalt som "Naes" eller "Naes på Rom(er)ige". Jeg kan ikke se at navnet Wogstad er brukt etter 1838.

I Postens Cirkulære nr 11 av 1854, datert 12 dec. 1854 står det at Næs (paa Romerige) skulle få selge Brevfrimærker, og dette kan jeg bekrefte gjennom mitt brevmateriale, likeledes at det har vært utlevert og brukt riststempel ved poståpneriet Næs.

Her kan kanskje lakk-signetene være til hjelp og vi måtte da ta en nærmere titt på eventuelt forefinnende bancobrev. Nærmest ved en tilfeldighet kom jeg nylig over et slikt brev med intakte signet-avtrykk, se ill. 6 og 7 (forstørret). Hvis forstørrelsen blir

mars 1836.

I "Beskrivelse av Norges offentlige Brevposter" fra aug 1838, og i det jeg har sett av senere portotakster og andre dokumenter i Postmuseet, er poststedet

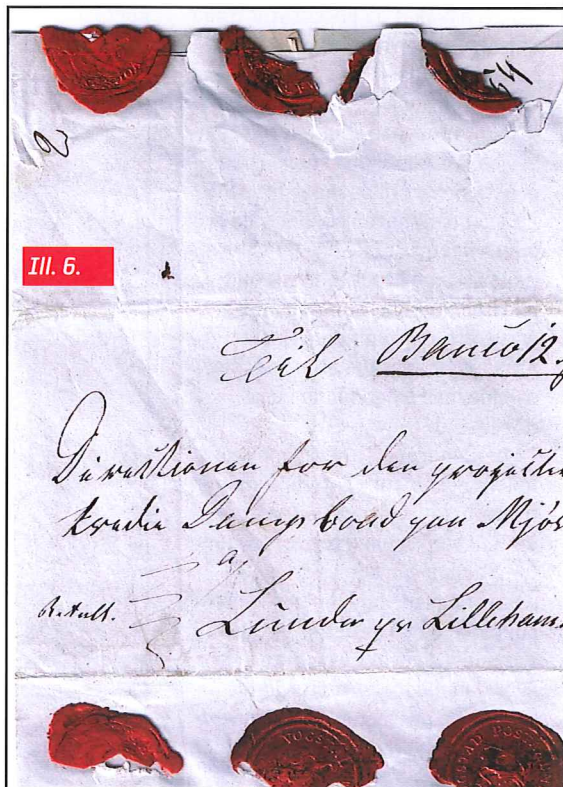
klar og tydelig ser man løve med lang bile og "Vogstad Postaabnerie". Brevet er et bancobrev inneholdende 12 Spd og datert 6. januar 1854, skrevet på Grinder gård litt nord for sundet på Vormas østside og innlevert på Wogstad, hvor brevet er forseglet med lakk og signet av poståpneren etter kontroll av beløpet. Det gjelder en aksjetegning på et nytt Mjøsdampskip og er sendt til direksjonen på Lillehammer.

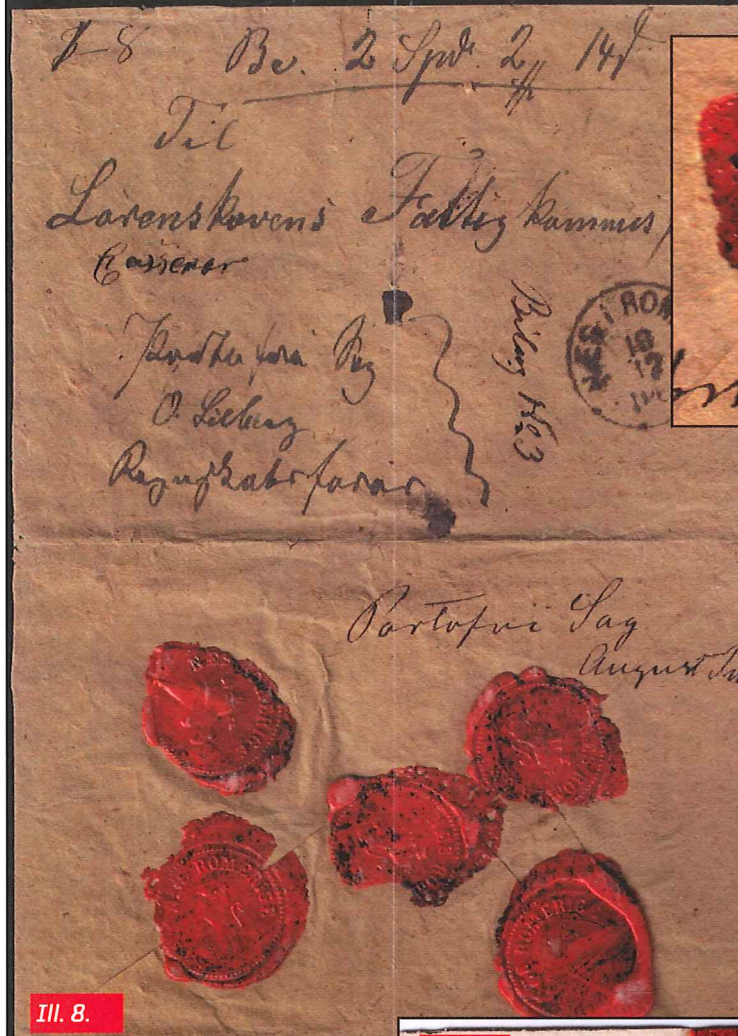
Det faktum at Vogstad-signet fortsatt var i bruk kunne jo tyde på av navneskiftet ennå ikke var foretatt, men det kan selvfølgelig

Ill. 7.

Ill. 6.

III. 8.

III. 9.

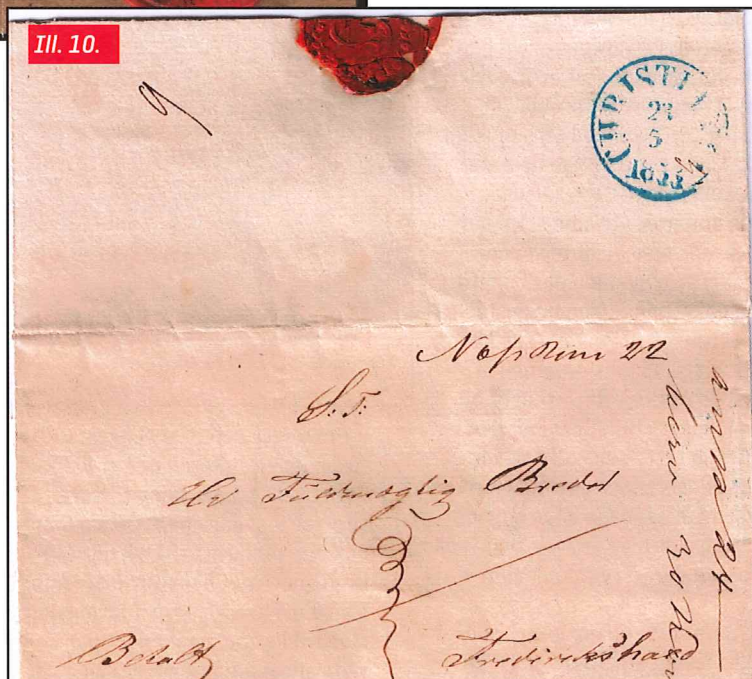
Noe sikkert svar på når Wogstad Postaabnerie ble nedlagt og det nye poståpneri Nes i Romerige ble opprettet, kan jeg i dag ikke gi. Det kan være fristende å tenke at skiftet skjedde i forbindelse med innføringen av enhetsporto og frimerket, men nedenstående brev som nylig er funnet viser at vi må skru tiden enda minst to år tilbake: den hittil eldste kjente avsenderpåskrift fra Nes (= "Næss Rom 22") er altså nå 22. mai 1853. Brevet er sendt forutbetalt fra Tomter i Nes til Frederikshald, brevet omkartert i Christiania og der påført karteringspåskrift i øvre høyre hjørne og blått Chra. type IIIb.

Per H. Kristensen

være mulig at det gamle signetet var i bruk en tid etter navneskiftet. Det kostet jo penger å lage et nytt signet...

Når jeg fremdeles vurderer muligheten for at Wogstad fortsatt var i drift på dette tidspunktet, er det nok mye pga manglende avsenderpåskrift Næs (paa) Rom(erige) på brevet forside, i øvre høyre hjørne, for å dokumentere brevet herkomst. En slik håndskrevet påskrift er fra før godt kjent i perioden 1855-61.

For ordens skyld vises her en forstørrelse av et signet-avtrykk med teksten "Nes i Romerige" fra et bancobrev fra 1867 til sammenligning. (III.8 og 9 (forstørret))

III. 10.

Priskatalog for norske maskinstempler – med tekst

Dette var en artig priskatalog. Over nesten 200 sider er de norske maskinstemplerne med tekst forsøkt priset. Inkludert permen er det snakk om 220 sider, solid innbundet, hvilket gir godt rom for et forord og noen etterhengere i tillegg til priskatalog-delen.

Forordet og katalog-forklaringene viser seg veldig viktige i denne sammenheng, slik det ofte blir med priskataloger. Man må forstå kriteriene som ligger til grunn for prisingen før man kan sikle over prisnoteringene med egne objekter i hånda.

Videre har det kommet med en oversikt over hvilke stempelmaskiner som var i bruk hvor i 1978, utarbeidet av Arvid Løhre på Postmuseet i 1998.

Nå viser det seg dessuten at forfatterne har gitt seg inn på en spesialisering, eller typing, av OSLO-stempler, og latt dette få uttelling i kroner i oversikten. Her begir de seg, etter min mening, ut i et minefelt. For ordens skyld har de derfor inkludert en oversikt med mer enn 50 forskjellige typer av OSLO med litra Br. som den interesserte kan dele sin samling opp i. Bare så synd, da, at det er lite som stemmer overens med de noteringer Anders Langangen har fremført på bakgrunn av regninger for leveranser til Posten i sitt hefte "Brevstemplingsmaskinene i Norge 1900–1976" som er å få kjøpt fra OFK. Grunnet den utrolig tøffe behandling som maskinstempler utsettes for, kan man oppdage både troll og draug hvis man stirrer lenge nok i forsøket på å type sjeldenhetene.

Det første ankepunktet som gis i forordet, er mangelen på

konstruktiv respons fra samlere av maskinstempler med tekst. Det er nok så som så med antallet i kongeriket i dag, men da Langangen publiserte sine første skrivelier i 1994, sto det hele 18 navn på blokka, og jeg gjenkjenner de fleste som oppegående samlere. Når duoen Aune og Hauge baserer seg på en håndfull kilder, får vi anta og håpe at de har jobbet seg flittig gjennom det som er å få tak i av materiale hos landets handlede, i bøker og tidsskrifter, på auksjonsvisninger og i samlinger på frimerkeutstillinger – spesielt hos de med lokalkunnskap kan det nok være mye å hente.

NFT og et vell av klubblader der ulike usikkerhetsmomenter kan luftes før de sementeres mellom to tykke permer. Da NFT forsøkte å dra i gang en artikkelserie om norske maskinstempler for et drøyt år siden, var det veldig lite oppfølging å spore blant landets samlere. Faktisk var artiklene så ubetydelige at forfatterne av denne priskatalogen ikke engang tok inn noen av de opplysningene som kom frem over de til sammen fem sidene. Da må de føle seg meget trygge på egen "etterrettelighet" (for å låne et forords-ord), får vi tro, selv om de med NFT i hånden kunne føyd til en ekstra kategori i 1914, blant annet.

Det andre sentrale punktet i forordet er at katalogen er valgt utgitt selv om det finnes "store rom for forbedringer". Og jeg tror nok det er riktig vei å gå, det å få utgitt noe i det hele tatt istedenfor å sitte på halvfordøyd informasjon. Men i slike sammenhenger har vi da engang tidsskrifter som

Katalogen opererer med første- og siste-datoer av observerte avtrykk, men det er ikke verre enn at de fleste skal klare å finne eksemplarer som strekker seg utenfor priskatalogens noteringer. En syretest utenom mitt eget samleområde var oppløftende på dette viset.

Videre er det tatt inn notater om varianter. Her menes tilfeldige menneskeskapte feil, som stempel på hue eller datoer med forskjellige årstall i paret. Jeg kan ikke helt se det filatelistiske budskapet i å gjøre noe slikt, for det blir som å ta med såkalte fluelorter i frimerkekataloger. Muligens vil vi se dem fjernet i neste utgave, for bare man begynner å registrere slikt "på fulltid", skal man få nok å henge fingerne i.

For prisangivelsen føler jeg at det bølger ganske jevnt innenfor den margin som forfatterne oppgir. Unntaket må være de tidligere nevnte "variantene" som jo er søte

og morsomme å samle på, men neppe utslagsgivende uten i helt spesielle sammenhenger. Videre forklarer forfatterne at det fort kan komme endringer i prisene dersom store arkiver fra enkelte steder eller tidsperioder med ett kommer på markedet. Stempel nummer 2II er et slikt, etter min mening. Katalogprisen har nok en null for mye etter at det store pakkepost- og følgebrev-arkivet fra Kragerø-traktene brakte store mengder av stempelet til torgs. Dette arkivet har blitt stykket ut i små porsjoner hos Skanfil gjennom flere år, så hvis du har slike liggende, bør du ta en titt for å se om du har nye første- og sistenoteringer (jeg har selv hatt bud inne uten å få tilslaget på et par, så jeg vet at de finnes ;-)

At markedet for maskinstempler er volatilt, ser vi fort ut fra auksjonsresultater. Det svinger fort tusenlapper eller nuller alt etter hvem som er på hugget når og hvor. Mens katalogen holder seg rundt fem høvdinger for OL-stemplerne fra 1952 på småkontorene i Oslo, er siste notering jeg har gjort fra katalogauksjoner med en null mindre. Og til kommende auksjon hos Germeten, står slike ropt

ut til 300,-. Germeten skriver i auksjonskatalogen at de med vilje setter utrop lavt, så det skal bli spennende å se hva som kommer ut av auksjonen på SAS-hotellet i Oslo lørdag 21. april.

Ett moment som er viktig å få fram i prisvurderingen, er hvorvidt det er snakk om tilfeldig brukte eksemplarer eller filatelistisk lagd materiale. På forsiden av katalogen vises fire samleverdige objekter. De to øverste er eksempler på filatelistisk-lagde objekter, og bør i maskinstempel-samler-sammenheng trekkes kraftig for å være konstruert av filatelister. Eller er de i seg selv så sjeldne at andre kriterier forsvarer høyere prissetting? Her må man nøye vurdere sunn fornuft og hvor heftig sedlene brenner i bukselomma. For utstillere inkluderer uttrykket "sunn fornuft" også hvordan dommerne vil vurdere objektet. De to nederste, derimot, representerer to stempler som først er "oppdaget" etter at boken fra 1978 kom ut, og er rimelig sjeldne – i den betydning at de er priset høyt med god grunn.

Men hva så med organiseringen av priskatalogen? Det finnes mange måter å samle maskinstempler

med tekst. I innledningen argumenteres det for de løsninger som er valgt, både av tekniske- og samlerhensyn. Derfor har man fortsatt oppdelingen i bruk etter år, slik det var i boka fra 1978, og utelater å oppgi kortere opphold i bruksperiodene. Noen vil si seg enig med dette, andre vil ha sterke motforestillinger. Men dette er lite å argumentere over; tross alt er det snakk om en priskatalog. Jeg kan liksom ikke forestille meg frimerkehandlere som Stein Kristiansen prise brev-objekter etter hvilken dato i året de er stemplet (med unntak av frimerke-FDC, så klart), og denne priskatalogen blir nok for dem mer en referanse i vurdering av spesielle tilfeller enn noe man vil følge slavisk.

Bare ved å lese innledningen av denne priskatalogen vil du få et godt bilde av de momenter som en maskinstempelsamler må ta i betraktning, og det er ofte flere kriterier enn hva "den sande filateli" klarte å fremskaffe for frimerker for hundre år siden. I tillegg får du også her se hvordan alle de norske maskinstemplerne med noe annet enn utelukkende rette eller bølgede streker ser ut, samt en prisvurdering ut fra mange faktorer. For deg som er nysgjerrig på området, er boka et "must". Og for deg som jakter gjennom lotter og handlerkasser på jakt etter sjeldenheter, bør boka bli fast inventar – om ikke for annet, så for å hjelpe til med å komplettere datoregisteringene. Bare forestill deg blodtrykket til frimerkehandleren idet du drar fram priskatalogen, slår opp og utstøter et gledeslyll!

Piskatalogen kan kjøpes for 350,- gjennom Skanfil; se annonse side 7 i denne utgaven.

ISBN-978-82-92535-07-3.

Marius

Engers auksjon startet i det små fredag kveld med klassis Norge. Av utvikling verd å merke seg var et NK5 med blekkryss, notert i katalogen som uvanlig på denne utgaven, som gikk fra utrop 300 til 1 000, mens et NK7 fullstemplett RINGSAGER, noe senere sentrert enn det på Germetens desember-auksjon, gikk for 6 250. Flere NK7 av den sorten som pleier å gå for gode penger på QXL forble usolgt, mens BERGEN beskrevet som LUX pluss tynnhet, ble klubbet til utropet 750.

4-stripe av NK8, stemplet SKIEN og med utglattet brett, kom på 2 500. Det ble opplyst at bare fem firestriper er registrert. Med stempel VESTRE THOTEN kostet enkeltmerket 1 300. Av NK10 gikk et vakkert merke med opp-ned avtrykk av LANGESUND for 450 som var under utrop, men med rettvendt DRAMMEN kostet merket hele 6 600. En liten forskjell i fargenyansen kan også ha spilt inn.

NIDELVEN-linjestempelet som vi omtalte rykende ferskt fra eBay.de for noen måneder siden, kom her på 2 500. NORDLAND på klipp med NK1 fikk derimot ingen bud (utrop 2 500).

På NK11 ble rettvendt HEMNÆS belønnet med 1 300, samme tilslag som en firestripe av samme merket. 3 skill 3 med håndannullering "Nesseby 22/9 72" var nok mer populært, med et hopp fra utrop 1 000 til 4 750. NK15b fullstemplett KONGSVINGER til 1 950 må også innleverer være fornøyd med.

Over i posthorn-tiden måtte vi helt til NK36/37/38 for å finne noe å skrive hjem om, nemlig tre-

stripe NK36 stemplet ARENDAL til 2 400 og diamanttagget NK37I til 1 200 (dog stemplet BERGEN). Diamanttagget NK37II, også det med Bergen-stempel, tok seg opp til 1 100. Morsomme eksemplarer dette her, og såpass sært fenomen på norske frimerker at det skulle gå an å lage en en-rammes samling med gullpotensiale ut av dem. Håndskrevet Uranus, altså en båt og ingen space oddity, beskrevet som "meget sjelden", tøffet fra utrop 1 000 til 3 250. Her kunne man med fordel ha lagt til "meget vakker". NK43b på klipp med linjestempel Dampsk. VESTERAALEN doblet fra 1 000 til 2 000.

Av andre varianter var det NK67 v1 i par som smakte av fugl. "Ekstratypen" som den kalles er i seg selv en tøff variant, og i par ekstra morsom, av naturlige årsaker. Fra katalogutrop 1 000 gikk paret for 2 600. 15-øre fintagget, NK78,

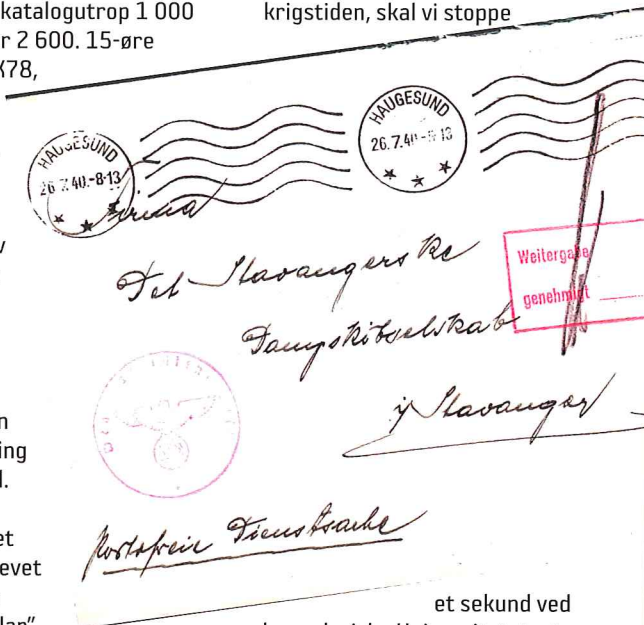
er også et merke som mange sliter med å finne et perfekt eksemplar av til samlingen sin. Hvis det ikke er taggingen det røyner på, sliter man med sentrering eller stempel. Hos Enger oppdaget vi et merke beskrevet som "uvanlig flott eksemplar", og med stempel LØKKENS VERK var det sikkert og visst verd de 500 som tilslaget lød på. Varianten "oppgravert under kronen" på NK79 fikk derimot ingen bud på 350 i utrop! På tide med en revurdering i Norgeskatalogen, kanskje?

Av 15 øre på 4 Skilling ble høyeste tilslag 660 med stempel ØRKEDALEN, og 15-øren i 19009/19-serien, stemplet SANDNES,

gikk til 425 fra det noe håpløse/spennende utropet "gi bud". Med lille 15 som 45 på NK121 til 2 750 har vi vel dermed dekket samtlige 15-ører i Throndsens og Ruis graveringer av posthornutgaven. Forrige Enger-auksjon kunne jo oppvise et par med samme, og da lå vi ca 4x prisen, så det er tydelig at par-faktoren er å regne med ved verddivurdering av variantmerker. Hvordan det skulle slå ut med variant-par på konvolutt, gjenstår å se, men kanskje vi får noe slikt til høsten?

For NK94 stemplet SANDNESSJØEN falt klubba på 2 850, og bidro vel bare til trenden med økende pris for eksemplarer med taggene i behold av dette merket (som i utgangspunktet, i likhet med våre fleste høyverdier, gjerne er fullstemplett).

Om vi tar hoppet videre til krigstiden, skal vi stoppe

et sekund ved legendariske Universitetet, et storby-merke av rang, men her pent stemplet HEMNSKJEL 28 10 43, og klubbet for 3 500. Det skulle vært interessant å fått vite hvordan merket eventuelt kom til å befinne seg der på akkurat det tidspunktet!

Enger hadde denne gang et pent utvalg stempelmaner og cinderellas, og i katalogen kunne man se noen prøvetrykk til OL-

for 148 kort var svakt og under utrop. Stavern-Nevlunghavn-Helgeroa-Ula gikk heller ikke for mange skillingene. Som postkortsamler gjelder det derfor å ha geografi-kunnskapene i behold!

cinderellas i 1932. Slikt er nok artig dokumentasjon til en samling, men med 2 høvdinger i utrop var det ikke mange som følte for å være med på leken, så 2 000 ble det.

Det blåser stadig friskere rundt postkortlottene som Engers bringer til torgs, og med den nye satsingen på Internett med bilder av de fleste objektene, vil trolig flere forhåndsbudgivere kaste seg inn i kampen.

Blant postkortene fantes en god del polar-motiver, og av disse gikk en hvalstasjon på South Shetlands for 1 100 og "Hvalfangeren Hauken i Storm" for 950. To postkort med stasjonsbygninger, Brummundal og Brøttum, kom på 1 700 – god tomteverdi, altså.

Vestfold-motiver var også i skuddet, men her i lotter. 330 kort fra Horten hadde utrop 10 000, men gikk for 62 000 – noe over 200 kr stk inkl prov. Horten-Borre, med utrop 4 000 for 167 kort, derav 133 beskrevet som "gamle", endte på 19 500. 112 kort fra Tønsberg spratt fra 3 500 til 13 750. Rekorden kom fra området Holmestrand-Svelvik-Berger der 93 kort ("hvorav 77 i gammelt format") ble klubbet for 27 000 – ergo godt over 300 kr pr stk inkl prov. 96 fra Sandefjord kom på 5 250. En samling 114 kort fra Porsgrunn og nedover kysten til Kragerø gikk for 6 750, ca 60,-/stk ++.

Larvik, derimot, er det tydeligvis ikke mange som bryr seg om; 2 700

Neste store post var fra 2. verdenskrig. Engers kan stadig by på krigspostobjekter med tyngde, og når de skal veies i penger går det som her: Privatbrev stemplet i Namsos i april dagene 1940, omadressert til Overhalla og stemplet med privat linjestempel og attpåtil påført gul lukkeremse bak av typen "Åpnet av sensuren"... ja, da ble det klubbet på 12 100 fra beskjedne 2 500 i utrop. Etter sigende et meget sterkt krigspostobjekt, og slik sett i tråd med sone-inndelingen av objekter på dette området: skikkelig sjeldent – ca 12 500 + prov, temmelig sjeldent – ca 2 500, sjeldent – ca 1 000, uvanlig – ca 400, alt annet – ca 20,- (over disk).

Et eksempel fra den andre kategorien, var et brev forsøkt sendt rekommant mellom to frimerkehandlere i august 1940. Avsender var Middelthoen i Stavanger og adressat var Gummeson i Stockholm. Brevet hadde derimot ikke gått gjennom sensuren, men istedenfor blitt returnert med et rødt rammestempel: "Retur avsenderen / imot valutabestemmelser" over to linjer. 2 400 ble tilslaget. Et annet brev med rammestempel, også fra Vestlandet, i juli 1940, hadde teksten "Weitergabe genehmigt....." og en tettpakket signatur. Tilslag 2 600.

Nå kan jo sensurpost være en god inspirasjon til å lære seg tysk, skjønt man kan finne hjelp i babelfish.altavista.com til oversettelser. Men også objekter med norske stempeltekster kan være ettertraktede. Et 15-øres brevkort fra Odda 21-4-40 med linjestempel KONTROLLERT og en signatur så beskjeden at vedkommende omtrent må ha løpt i firsprang gjennom mitraljøseild, kom på 2 800.

Fra den tredje kategorien la vi merke til et portofritt tjenestebrev sendt fra Kriegsmarinewerft i Bergen, påsatt Viktoria-cinderella som bindes til brevet med stempel FELDPOST f -- 13.9.41. Det kom

på 880 + provisjon.

Uten oblat befinner slike brev seg i kategori fire eller fem alt etter hvor dekorative de måtte være, stempel/stempler, avsender eller adressat.

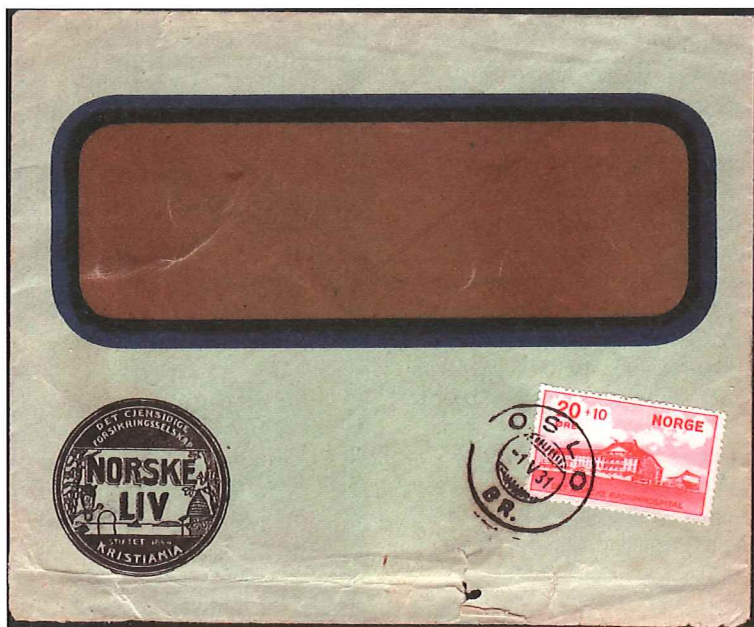
I den polare seksjonen kunne vi konstatere at helarkserien med spitsbergenmerker som oversvømte markedet for snart to år siden, nr 9, 10 og 11, denne gang stoppet på 5 000 kroner. En god nedtur fra 30 000+ kan vi vel si. Et dypdykk var det nok også for ubåt-brev med Wilkins-Ellsworth-ekspedisjonen; her gikk flere av dem helt ned i 180 meter. Og et avtrykk av det ytterst sjeldne NORDPOLEN-stempelet på en papirbit, lottet ut sammen med en cinderella, kom ikke på mer enn 950 kroner. Bouvet-overtrykk gikk

for 850 på 5-øre posthorn og 1 300 på 30-øre Løve II. På brev var det andre boller, da et par av 10-øre og et 20-øres på konvolutt til England i 1934, stemplet CAPE TOWN PAQUEBOT dro på seg 8 800 – dog ikke mer enn 10 prosent over utrop.

Fra samme tidsperiode kunne et par FDC varme i auksjonslokalet, deriblant Radium på forretningsviduskonvolutt med dato 1 V 31. Fra utrop 3 000 skulle det gå helt til 28 000 og antakelig en oppdatering av Norgeskatalogen i samme sleng (?). FDC kronemerker Kong Haakon 1946 på konvolutt merket Norsk Filatelistisk Tidsskrift satte bunnrekord i nyere tid med bare 500 kr, så det forteller kanskje sitt om oppslutningen rundt tidsskriftet. En masse samlinger med FDC forble usolgt, men kan visstnok kjøpes på ettersalg frem til 26. april. Hvem vet, kanskje finnes det et myntbrev innimellom? Samlerhuset nr 1, med Gorbatsjov fra 1990, opplag på hele 2 500 stk (dette var nr 0432), ble faktisk klubbet til 2 700 (tro det eller ei), og et ditto til 2 800! Nr 2, med Kong Olav, opplag 4 200, gikk for 1 000 pr stk. Brevet med Kong Harald V og Dronning Sonja fra 1991, var det derimot ingen som ville ha.

Blant Norge-samlingene, som jevnt over gikk for gode priser, fant vi også en som kunne by på et NK40IIyY lux-stemplet LESJE. Her gikk hele samlingen for 10 000, så det blir spennende å se hvilken auksjon dette merket dukker opp på neste gang (antatt: snarlig). Av morsomme innslag fantes en stempelsamling på 10-øre grunnlovsjubileet fra 1914, fordelt på drøyt 900 steder, inkludert reisende. Denne kostet 4 700. Ca 300 per fins, altså gjennomhullede merker, pluss noen få på forsendelser, kostet 6 000 + provisjon, og tyder vel på at det nå er fire eller flere som samler dette området.

Moderne frimerkehefter har også sine tilhengere, og hos Engers sto politimester Bastian på

programmet. Med taggingsvariant på de forskjellige kombinasjonene FH63II, 63IIA og 63IIB ble tilslagene hhv 1 200, 935 og 2 200. De siste to med kontrollnummer. FH100(y) som ble trukket tilbake fordi trykkeriet hadde byttet om på frimerkepapiret og omslagspapiret, kom på 675 som var under utrop. Her finnes det nok flere på markedet enn selgere har lyst til å innse.

Det skal heller ikke stikkes under en stol at det var mye 1909/19/29 som ble stykket ut hos Engers denne gang. Vi har også sett det som antakelig er fra samme kilde på andre auksjoner, men det er visst ikke så mange om beinet, etter resultatene å dømme. Fra de postfriske gikk det meste til utrop, inkludert "lengder" med rullmerker, heftemerker og andre taggings-eksemplarer. At noen hjørnemarginalblokker med trykningsdato ble populære, er ikke uvanlig; friskest blåste det rundt "Juni-1917" av 15-øren, med tilslag 3 000. Alt i alt, en spennende auksjon der mange nok koste seg etterpå med sine kjøp.

Hvis det var snakk om noen sensasjon under Skanfils auksjon i mars, må det være dette: NK1430, 1431 og 1432 – også kjent som Norsk Husflid II – med motiv

av drekka-høne, dokke i sokk og topplue, komplett i papirtyper, postfrisk, totalt 15 merker (eller 16??), i Skanfils priskatalog vurdert samlet til kr 355... vel, tilslag ble 4 750.

Er det så vanskelig å få tak i disse merkene, eller er det slik at folk ikke gidder å sette seg ned med UV-lampe? Eller er det fordi de mangler referansemateriale? Eller har de ikke øyne gode nok til å skille mellom merkene?

You tell me.

Gledelig må det i hvert fall være for alle som sitter med innstikksbøkene fulle. "Hvor skal dette ende?" lyder suset mellom furua.

Leuchtturm-albumenes håndtering av selvklebende heftemerker, med såkalte fireblokker som langt fra er fireblokker, er det mange samlere som er misfornøyd med. Især å få tak i dem stemplet (med annet enn PFTs OSLO-stempel), har blitt en utfordring på størrelse med ekte brukt Legion. Hos Skanfil ble en av disse blokkene med julemerkene fra 1997 (da folk ble tatt på senga av en fluoriserende papirvariasjon), her i y-utgaven, solgt for 1 050. Og det til tross for ordrestempel OSLO. Men jeg tror ikke du skal forvente slike summer for fire enkle brukte merker montert opp på en papirbit...

TV-kommentatorer som snakker om at fotballen er rund, bør så sannelig snart forsøke seg med pinsett og UV-lampe!

8 løse merker fra OL-miniarkene og draktsølvspenner fra 1994, stemplet i Oslo på Bogerud og Lambertseter, sistnevnte med Frimerkets Dag (dvs utgivingsdag), gikk overraskende sånn ca 15-gangern av hva de kostet for 15 år siden. Hørte jeg noen si avkastning? Moderne norsk filateli strever fælt for en plass i solen, særlig med tanke på de lave prisene for klassisk materiale som har gått på rundgang mellom samlere i "hundrevis" av år. Så hvor blir det av lux-samlingene på norske frimerkeutstillinger? Og vil dommerne i så fall få kolikk når de skal bedømme dem?

Inn i klassisk sone holder vi oss i Back of the Book, som amerikanerne sier, og finner returmerke 1x "Som ubesørget" på mørkt lilla, meget tynt papir. I Norge har vi enkelte utgaver på så utrolig tynt papir at de nærmest revnet i forsøket på å løse dem fra papiret. Derfor kan man også regne de fleste tynne papirtyper som sjeldne. "Norges vanskeligste merke" skrev Skanfil i auksjonskatalogen, og tilslaget kom opp i 10 500 – for et hengslet eksemplar. Nr 2x, "Som ubesørget", på mørkt grønt papir, men uten nedre venstre hjørne, ble ropt ut for 4 000 som ble tilslaget. "Portotall 3" på brev fra Risør til USA, som ble solgt på eBay for rundt 800 kr sist sommer, ble igjen forsøkt utropt til 1 000 uten at noen bet på agnet denne gang heller – hvilket peker i retning av at såpass mange får med seg hva som omsettes på nettet at sjelden er mye å hente ved senere salg på auksjon i Norge. Unntaket må i så fall være lux-stemplede merker – som i seg selv er fullkomment umulig å forutsi prisleie for. 40-øre Londonserien med antydning til gul flekk, stemplet KONGSFJORD 5- 1 49 for 605,- er klar tale.

NFTs små-annonser – ditt naturlige valg!

Det er utrolig hvilke funn du kan gjøre ved å lese rubrikkannonser, og her i NFT har vi Norges beste spalte for å treffe samlere som ønsker å kjøpe, selge, eller bytte frimerker. Annonsering er attpåtil enkelt. Samt effektivt. Og så sannelig er det gratis* også.

Du kan nå få med ett bilde av filatelistiske objekter i annonsen din for å gjøre den mer synlig! Men digitale bilder *må* være i formatet 300 dpi tiff. Bildene sendes med epost til a@nftonline.net eller vår postadresse: Norsk Filatelistisk Tidsskrift PL 130 FI-00521 HELSINKI FINLAND

Salgsannonser skal derimot vedlegges kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker per innrykk for å komme på trykk.

Salgsannonser med web-adresse og gul bakgrunn koster kr 100 og faktureres etterskuddsvis (minimum 2 innrykk).

Kommersielle småannonser (med valgfri utforming) tilbys etter følgende standarder:

2sp x 55 mm	490 kr
1sp x 110 mm	490 kr
2sp x 110 mm	990 kr
1sp x 220 mm	990 kr
4sp x 55 mm	990 kr

Ved bestilling av innrykk i 8 utgaver, innrømmes 30% rabatt. Ring oss gjerne!

Samtlige oppgitte priser er eksklusive merverdiavgift.

For annonsering over halvsider og helsider generelt i NFT, vennligst kontakt redaktøren for å undersøke tilgjengelighet.

Redaktøren står fritt til å redigere eller avvise annonser.

*Gratisannonser gjelder kun annonser som dreier seg om ønsker, bytter, diverse, litteratur – og som sendes med epost til følgende adresse: a@nftonline.net. Dersom annonsen sendes med brev, skal kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker vedlegges for hvert ønsket innrykk.

Jeg ønsker annonsen min i følgende kategori:

- ☐ Kjøp ☐ Bytte ☐ Diverse
☐ Salg (vedlagt kr 50 i frimerker)
☐ Jeg er abonnent, og annonseteksten kvalifiserer til en *gratisannanse*.

Annonseteksten sendes NFT, PB 130, FI-00521 HELSINGFORS eller som ren tekst i epost til a@nftonline.net

www.RomsFrim.no
Brev, postkort, stempler og frimerker til salgs på våre internettsider. Bilder av samtlige objekter.
Romsdal Frimerkeauksjoner, Postboks 150, 6401 MOLDE.

MOTIVLISTE GRATIS på www.follofrimerkehandel.com eller pr. brev: Europa Cept, Nobel, Røda Kors, Sopp, Blomster, Fugler, Dyr, Skip, OL, Maleri, Fly, Bil, Tog, UPU etc. Abonnement 255 land + 87 motiv.
Follo Frimerkehandel, Boks 211 Oppegård Senter, 1419 OPPEGÅRD. Tel: 95050044, Fax 66992986, E-post: follo.f@ci2i.net

Finland + Åland prislister med förmånliga erbjudanden sändes gratis på begäran.

ANNONSEKUPONG

Skriv ønsket annonsetekst:

Se også på min hemsida www.finstamps.com.
Bo-Erik Hermans, Keppovägen 8, FI-66850 JEPPÖ, Finland.

REK.-ETIKETTER Jeg ønsker å bytte / kjøpe alle typer norske rek.-etiketter etter

mankoliste. Gir gjerne postfriske norske merker i bytte.
Thorbjørn Larssen, Østensjøveien 206, 0690 OSLO.

Pga alder selges Norge **/o. Pris Norgeskatalogen -25%.

POSTKORT-SAMLER?

Norske Postkortsamlere lanserer nå egen hjemmeside!

www.norskepostkortsamlere.com

Bli medlem av landets eldste og største spesialklubb!

Møter hver måned, medlemsblad med gratis annonsering, fire årlige auksjoner med kun 5 PROSENT provisjon!

**Norske Postkortsamlere
Postboks 5092 Maj., 0301 OSLO**

Likeledes selges Island **/* /o til 50% AFA. Har ikke alle utg. A. Fotland, Postboks 137 Fana, NO-5859 BERGEN. (Porto deler vi).

I'm a cuban philatelist, very interested in contact with norwegian people for exchange of mint stamps. Julio Blanco Castillo, Apartado 6432, 10600 HABANA, CUBA.

Bøkene "Hilsen fra Glåmdal" og "Hilsen fra Romerike" selges for kr 198 pr. stk. Kjøper du begge to er samlet pris kr 348,- portofritt innen 1. juni! Send din bestilling til: Romeriksforlaget, Fjellstien 7, 2056 Algarheim tlf. 930 40 550. kjaa@romeriksforlaget.no

Ich bin Briefmarkensammler und suche einen Tauschpartner, der rundgestempelte norwegische marken im (Stück)Tausch gegen Marken D/Berlins abgibt. Gerhard Marscholik, Gartenweg 3a, D-30952 RONNENBERG, Deutschland

Norge lux og praktstempel. Har satt opp en del utvalgshefter og innstikkark for bytte av merker med pene stempel. Har også bra med brev med pene stempel. Oppgi ønsker/samleområder. Tar postkort fra Norge i bytte. Kontakt: Henning Røtter, Kjellstadveien 41, 3400 LIER.

Kiloware off/on paper, Germany, Europe, Oversea, many sorts and countries. List and samples free. Exchange proposals welcome. D.-M. Fuerstenwert, Muhliusstr. 68, D-24103 KIEL, Germany

Posthornfrim. 1978/94: Serien i ørevalører komplett i fosforpapiertyper tilbys for kr 185,- pr sett. Rek.-porto i tillegg. NK1200y uten fosfor tilbys for kr 120,- pr stk. Tilbudene gjelder for postfriske merker. Kontakt Lars Petter Arnesen på tlf. 53 41 40 87 eller skriv til: Lars P Arnesen, Hagavollen 5, 5414 STORD – og reservér ditt sett!

Stein Kristiansen Frimerker

Nedre Vollgate 9, 0158 OSLO.

Telefon: 22 41 01 30 Telefax: 22 42 03 31

www.steinkristiansen.no

Besøk oss på Internett i ro og mak

Bedre Norge kan leveres postfrisk og ubrukt etter mankolister til gunstige priser.

Gratis auksjonskatalog!

Butikken bugner av gode, rimelige objekter for hjemstedsamlere!

Søker byttekontakt med en norsk filatelist som samler finske merker. Basis AFA/ Facit eller annet.

Seppo Hietavuo, It. Rantak. 48-50 G 215, FI-20810 TURKU, Finland. Tlf 00358 22353557, mobil: +358 40 052 2639.

For studier ønskes/kjøpes materiale fra NK36 t.o.m. NK40 samt annet

bra materiale 21mm .

Henvendelse: terje.orehagen@norgas.org eller +47 913 55 491.

Søker norske stempelmerker og avgiftsmerker. Tilbud sendes til: Arve Hoel, Øvre Nordstranda, 6050 VALDERØYA. Tlf 70 18 13 03/ 99 52 31 74, epost: arh@amtfn.no

**Interessert i bedre frimerker fra hele verden?
Ta en kikk på:**

www.Lunde-stamps.com

Utvalgte objekter for seriøse samlere

VF auktion

www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auksjonskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Vi har fået ny adresse
Haydnsvej 2, 4. sal
DK - 2450 København SV
Tlf. (+45) 36 16 00 84
auktion@vf-auktion.dk

HF frimärken

Din leverantör av mynt- och frimärkstillbehör.
Här hittar du allt för din samling.

Besök oss på

www.hffrimarken.com

Handla utan svensk moms
Betala till norskt konto

NK105, 30 øre grå – platefeil?

Ved gjennomgang av massevarer har jeg funnet 4 stk merker med tydelige feil: NOROE. Jeg finner ikke opplysninger i Håndboken, del II fra 1966, som kan gi svar på denne "feilen". Kan andre filatelister hjelpe meg med dette?

Vennlig hilsen
Johan Baumann Arntzen
Fredrikstad FK

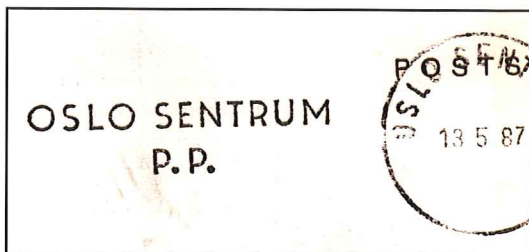
Fra Anton Brøgger, Oslo, har NFT også fått tilsendt et eksemplar av NK1532 som vi nå har oversendt Ekspertutvalget i NF for nærmere gjennomgang og uttalelse. Ekspertutvalget er nå engang der for å brukes, og det er ingenting i veien for å la dem bryne seg på moderne merker også. Takk til Johan og Anton for å følge opp med innspill til tidsskriftet. red.

"Ekte brukt" Norvegiana

Til deg som lever i den villfarelse at frimerker med vintermotiv fra stater som knapt har vært i nærheten av minusgrader, bare er noe tull, så se her: De norske OL-merkene fra 1952 utgitt på Maldivene i anledning Torino-OL i 2006 – postgått på rek-brev. Merkene ble etter sigende kjøpt på flyplassen, og brukes vittrilig stadig vekk på ordinær post. Det er interessant å notere seg, all den tid "det normale" for slike utgaver er salg direkte fra utgivers agent til samlere.

Ukjent klisjé?

Da jeg foretok min egen lille syretest av første- og sistenoteringer i priskatalogen for maskinstempler, dukket det flere steder fram avtrykk utenfor de tidsperioder som var oppført. Spesielt steder utenom Oslo syntes å være utsatt. Men fra Oslo gjorde jeg faktisk en oppdagelse som ikke var katalogført. Jeg ble temmelig overrasket, og fant fram Det lille bibliotek, bind 2, for å se om det var noe som ikke hadde blitt kopiert over. Men nei, det later til at stempelet med teksten OSLO SENTRUM P.P. (som tradisjonelt er forkortelse for pakkepost) ikke tidligere har vært registrert. Jeg fant det med dato 13 5 87 og 2? 5 87, så det har nok vært jevnlig i bruk.

Kanskje finnes det store mengder på følgebrev-avklipp i postfolkenes kiloverer fra slutten av 1980-tallet? Fra før er det kjent en klisjé med BKO (for banco), men Oslo Sentrum hadde også BUD-avdeling, så hvem vet hva man kan finne. Det er jo det som gjør filatelen så interessant, eller hur? Se etter, og si ifra om det du finner!

red.

...og så skal vi glede oss til Nordia 2008!

Mer om det i neste NFT.

RR 506805124 MV

Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr 3, 2007

Mr. Slavomir Simrad

POSTEN NORGE AS

Frimerketjenesten

www.posten.no/frimerker

FRIMERKE
SAMLER
VET MER!

Postboks 9350 Grønland
0135 OSLO

Tlf: 23 14 78 70 – Faks: 23 14 78 00
E-mail: frimerketjenesten@posten.no

oss mennesker imellom

Returadresse:
NFT, Postboks 875 Sentrum, NO-0104 OSLO

Internasjonal auksjon i Oslo 20.- og 21. april 2007!

KATALOGER:
kr 70,-

72 INTERNASJONAL
FRIMERKEAUKSJON 72

KJELL GERMETEN AS
INTERNASJONAL FRIMERKEAUKSJON
20.- og 21. april 2007

KJELL GERMETEN AS
INTERNASJONAL AUKSJON

2007 OSLO ØF 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04
www.germeten.no E-mail: germeten@online.no

Fredag 20.- og
lørdag 21. april 2007

SAS Scandinavia Hotel
Holbergs gate 30 OSLO

Besøk gjerne våre nettsider

www.germeten.no

Der finner du også mye informasjon auksjonen, om frimerker og postkort generelt, og om oss og vår virksomhet.

**Vi søker nå innlevering til
høstens store auksjon!**

Av særlig interesse er store samlinger med frimerker, brev og postkort samt sjeldne enkeltobjekter. Du vil bli positivt overrasket over hva du kan oppnå av priser. Ring oss på tlf **22 44 19 14** for en uforpliktende samtale!

**Vi gir gratis vurdering og
gjernere kontant forskudd.**

Gimleveien 2, P.O.Box 3088, Elisenberg
0207 OSLO ☎ 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04
www.germeten.no – E-mail: germeten@online.no

